

Standard Eurobarometer

European
Commission

EUROBAROMETER 64

ALLMÄNNA OPINIONEN INOM EUROPEISKA UNIONEN

HÖSTEN 2005

NATIONELL RAPPORT

SVERIGE

Denna undersökning har beställts och koordinerats av Generaldirektoratet för press och kommunikation.

Denna rapport har producerats för Europeiska kommissionens representation i Sverige.

Detta dokument representerar inte Europeiska kommissionens åsikter. De tolkningar och åsikter som framförs är uteslutande författarnas.

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
1 Opinionsläget	6
1.1 Livskvalitén	6
1.2 Framtida förväntningar	7
1.3 Förtroendet för nationella institutioner	10
1.4 De viktigaste frågorna för Sverige	12
1.5 Prioriterade målsättningar	13
1.6 Nivå för beslutsfattande	14
1.7 EU:s prioriteringar	15
2 Individ och EU	16
2.1 Bilden av svensk och europeisk identitet	16
2.2 Bilden av svenskarnas stolthet	17
2.3 Känslor som EU framkallar	18
2.4 Medborgarens röst i EU	19
2.5 Engagemanget i Europafrågor	21
3 Svenska åsikter om Europeiska unionen	22
3.1 Bilden av det svenska medlemskapet	22
3.2 Bilden av medlemskapets förtjänster	23
3.3 Bilden av medlemskapets konsekvenser	24
3.4 Bilden av EU	25
4 Förtroendet för EU:s institutioner	26
4.1 Förtroendet för Europeiska kommissionen	26
4.2 Förtroendet för Europaparlamentet	27
4.3 Kunskapen om de europeiska institutionerna	28
5 Europeiska unionens framtid	30
5.1 En europeisk politisk union	30
5.2 Åsikter om EU:s konstitution	31
5.3 EU:s utvidgning	35
5.4 Stödet för nya medlemsländer	36
Slutsatser	38

Bilaga

Technical Specifications

Frågeformulär (Questionnaire)

Sammanfattning

1 Opinionsläget

Svenskarna är mycket tillfreds med sin **livssituation** och har en större allmän framtidsoptimism än övriga européer. Varannan svensk tror på oförändrat ekonomiskt läge för Sverige men var tredje tror att det egna hushållets situation kommer att förbättras under de närmaste tolv månaderna. Svenskarna är också mer optimistiska beträffande den egna positionen på **arbetsmarknaden** än arbetsmarknadens allmänna utveckling.

Störst förtroende åtnjuter radio, **TV** och polisen medan religiösa institutioner och **politiska partier** åtnjuter lägst förtroende. Svenskarna litar på **tidningarna** i avsevärt mindre utsträckning än andra massmedier. Varannan svensk litar på **riksdagen**, vilket är en högre andel än i övriga EU.

Arbetslösheten och **brottsligheten** är de viktigaste frågorna för svenskarna och svenskarna prioriterar arbetslösheten i större utsträckning än stora delar av övriga Europa. Svenskarna föredrar i större utsträckning än medborgare i övriga EU att den egna regeringen fattar beslut i olika frågor. **Pensioner** och **hälso- och sjukvård** är de områden där svenskarna är minst benägna att släppa ifrån sig makt till EU. Däremot ser de gärna att EU fattar beslut i frågor som rör kampen mot **internationell terrorism**.

2 Individen och EU

Svenskarna är ungefär **lika europeiska** som andra européer. Hälften av svenskarna ser sig både som svenska och européer medan hälften av svenskarna uteslutande ser sig som svenskar. Svenskarna är något mer stolta över sin nationella identitet än genomsnittseuropén.

EU inger fyra av tio svenskar **hopp**, vilket är lika stor andel som hos andra européer. Ungefär var tredje svensk känner **ångest** respektive **misstro** när de tänker på EU och det är en högre andel än inom övriga EU. Svenskarna känner också tillit för EU i mindre utsträckning än medborgare i andra medlemsländer.

En tredjedel av svenskarna anser att deras **röst** räknas i EU medan två tredjedelar inte anser det. Närmare varannan svensk anser sig förstå hur EU fungerar medan drygt hälften inte anser sig förstå det. Svenskarna känner sig mycket **engagerade** i Europafrågor jämfört med andra européer. Varannan svensk vill engagera sig mer i Europafrågorna och nio av tio tycker att EU borde göra mer för att engagera medborgarna. Nio av tio svenskar vill också att **regeringen** gör större ansträngningar för att engagera medborgarna i Europafrågorna.

3 Svenska åsikter om Europeiska unionen

Svenskarna är **missnöjda** med EU-medlemskapet i större utsträckning än andra européer. Varannan europé tycker att medlemskapet är bra medan fyra av tio svenskar tycker detsamma, och den högsta andelen som tycker att medlemskapet är dåligt återfinns i Sverige. Var tredje svensk anser att Sverige tjänat på medlemskapet medan drygt hälften anser att Sverige förlorat på att gå med i EU, det är den lägsta respektive den högsta andelen i EU.

Trots viss skepsis ser svenskarna **fördelar** med medlemskapet. Sju av tio anser att medlemskapet gynnat **exporten** och varannan svensk anser att medlemskapet gynnat **levnadsstandarden**. Svenskarna ser också större fördelar med medlemskapet inom flera sektorer - exporten, industrin och arbetsmarknaden - än övriga européer. Minst fördelaktigt anser svenskarna att medlemskapet varit för **jordbruket** och **arbetsmarknaden**, där var tredje tror att Sveriges medlemskap haft positiv inverkan.

När det gäller **bilden av EU** är svenskarna relativt jämnt fördelade i tre grupper: de som har en positiv bild, de som har en negativ bild och de som är neutrala.

4. Förtroendet för EU:s institutioner

Svenskarna har större förtroende för Europaparlamentet än för Europeiska kommissionen. Närmare varannan svensk litar på **Europaparlamentet** medan fyra av tio svenskar litar på **Europeiska kommissionen**. Svenskarna har något lägre förtroende för dessa institutioner än övriga européer.

Svenskarnas **kunskaper** om EU ligger över genomsnittet och svenskarna gör även själva bedömningen att deras kunskaper ligger över snittet. En tredjedel av svenskarna tror att EU:s största utgift är **administration och personalkostnader** och lika många uppskattar att **jordbruket** är största utgiften.

5 Europeiska unionens framtid

Fler svenskar är motståndare än anhängare av utvecklingen mot en **europaisk politisk union**, och svenskarna hör till de minst "unionsvänliga" inom EU. Överlag är svenskarna något mer skeptiska än övriga EU mot konstitutionens positiva effekter. Varannan svensk tror att **konstitutionen** skulle göra ledningen av EU mer **demokratisk**, sex av tio tror att den skulle bli mer effektiv och knappt hälften tror att den skulle bli mer transparent. Däremot tror tre fjärdedelar av svenskarna att konstitutionen skulle stärka EU globalt, en något högre siffra än EU i övrigt.

Efter att Frankrike och Nederländerna röstat nej till konstitutionen anser varannan svensk att förslaget bör **omförhandlas** och en femtedel vardera anser att medlemsstaterna bör **fortsätta** respektive **överta** antagningsprocessen. Varannan svensk tror att konstitutionen behövs för att säkerställa att EU fungerar bra medan en tredjedel tror att EU fungerar lika bra utan en konstitution.

Hälften av svenskarna är för en fortsatt **utvidgning** av EU och hälften är emot. Anhängarna av en fortsatt utvidgning är i stort sett lika många som inom övriga EU som i Sverige medan motståndarna är något fler. Svenskarna är mer positiva än övriga EU till samtliga tänkbara medlemsländer de fått ta ställning till (12 stycken). De länder som svenskarna helst vill se som **nya medlemmar** är **Norge, Island** och **Schweiz** medan Albanien och **Turkiet** har minst stöd. I samtliga fall, med undantag av Turkiet, är minst hälften av svenskarna anhängare av respektive lands medlemskap.

Inledning

Bakgrund

Eurobarometern är en återkommande opinionsundersökning inom Europeiska unionen. Eurobarometern producerar flera typer av rapporter, däribland standard-Eurobarometern, som funnits sedan 1973. Sverige deltar sedan våren 1995.

Standardrapporten publiceras en till två gånger per år. Undersökningen visar på opinionsläget i Europa när det gäller den gemensamma europeiska politiken, och även synen på nationella frågor. Vissa frågor återkommer vid varje intervjutillfälle, vilket gör det möjligt att följa utvecklingen över tid, medan andra teman är nya.

Så genomförs Eurobarometern

Eurobarometern utförs på uppdrag och under ledning av Europeiska kommissionens generaldirektorat för press och kommunikation (GD Press).

Den här svenska rapporten bygger på uppgifter från höstundersökningen 2005, Eurobarometer 64.2. Intervjuerna genomfördes av TNS Opinion & Social. De svenska intervjuerna genomfördes av TNS Gallup. Rapporten fokuserar på den svenska delen av materialet och de frågor som är intressanta för Sverige.

Undersökningsmetod

Underlaget till Eurobarometern samlas in genom personliga intervjuer med EU-medborgare över 15 år som valts ut för att representera alla regioner, och kommer från både landsbygd, mellanstora städer och storstäder.

Utöver frågor som visar opinionen kring nationella och europeiska teman, får de tillfrågade uppge bland annat yrke, inkomst, civilstånd och politisk hemhörighet på en höger-vänsterskala. Därmed kan materialet brytas ner enligt ett antal sociodemografiska variabler. Närmare förklaring till undersökningens metod återfinns i bilagan Technical Specifications.

Intervjuperiod

I Sverige gjordes intervjuerna för Eurobarometer 64 mellan den 14 oktober och den 6 november 2005. I hela EU pågick intervjuperioden från den 11 oktober till den 15 november.

Undersökningsunderlag

Intervjuerna genomfördes i de 25 medlemsländerna Belgien, Danmark, Tyskland, Grekland, Spanien, Frankrike, Irland, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Portugal, Storbritannien, Österrike, Sverige, Finland, Cypern (Södra), Tjeckien, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien och Slovenien.

Intervjuer genomfördes även i de två blivande medlemsländerna Bulgarien och Rumänien, de två ansökarländerna Kroatien och Turkiet, samt i den norra delen av Cypern.

Totalt intervjuades 29 430 personer. I Sverige intervjuades 1 033 personer ur en befolkningsgrupp på 7 376 680 personer över 15 år. Av de svenska intervjupersonerna var 49 procent män och 51 procent kvinnor. I hela EU-gruppen var 48 procent män och 52 procent kvinnor.

Den geografiska fördelningen inom Sverige var 21 procent från Stockholm, 17 procent från östra Mellansverige, 9 procent från Småland med öarna, 15 procent från Sydsverige, 20 procent från Västsverige, 10 procent från norra Mellansverige, 4 procent från mellersta Norrland och sex procent från övre Norrland.

Terminologi och siffror

Genomgående i rapporten jämförs den svenska intervjugruppen (SE) med medeltalet för de 25 EU-länderna inklusive Sverige (EU25).

Om inget annat anges står alla tal i procent av dem som besvarat en fråga. Decimaler har avrundats till närmaste heltal. Decimalen 5 har avrundats uppåt. Avrundningen gör att summan av procenttalen inte alltid uppgår till 100. För vissa frågor redovisas svaren omräknade till ett medeltal som avrundats till en decimal.

Rapportens struktur

Det första kapitlet utgår från situationen i Sverige: livskvalité, framtida förväntningar, de nationella frågor som svenskarna prioriterar högst och deras tilltro till svenska institutioner.

Det andra kapitlet beskriver förhållandet mellan individen och EU: svenskarnas syn på nationell respektive europeisk identitet, engagemanget i Europafrågor och de känslor som EU framkallar.

Kapitel tre analyserar inställningen till EU, till det svenska medlemskapet och EU i allmänhet.

Det fjärde kapitlet handlar om förtroendet för de europeiska institutionerna och om kunskapen om EU.

Det femte kapitlet behandlar några framtidsfrågor för EU: om konstitutionen och framtida utvidgning.

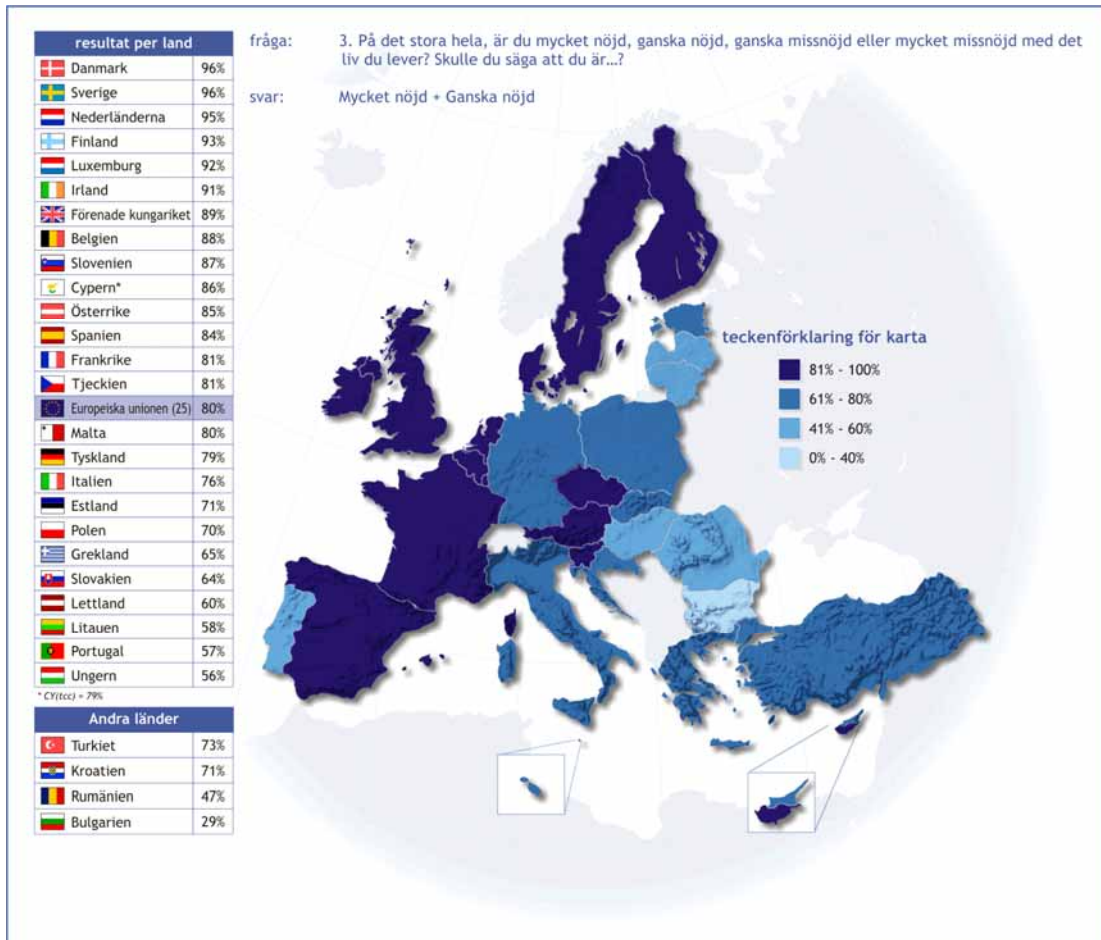
Efter rapporten följer de tekniska specifikationerna för undersökningen samt frågeformuläret.

1 Opinionsläget

1.1 Livskvalitén

- Svenskarna mest nöjda i EU –

Svenskarna är **mest nöjda** av alla EU-medborgare med sin livssituation¹. **96 procent** av svenskarna är nöjda med livet. Endast danskarna är lika nöjda med sin livssituation som svenskarna och Sverige hamnar långt över EU-snittet (80 procent).

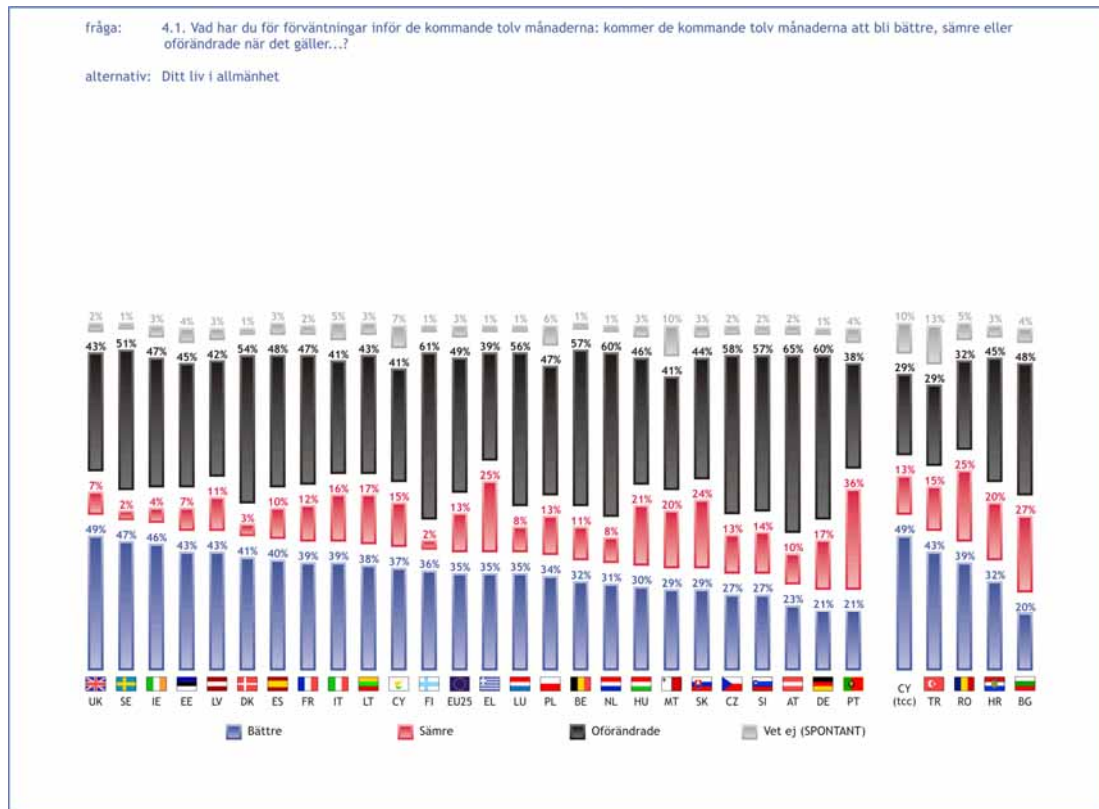

¹ QA3. På det stora hela, är du mycket nöjd, ganska nöjd, ganska missnöjd eller mycket missnöjd med det liv du lever? Skulle du säga att du är...

1.2 Framtida förväntningar

- Hälften av svenskarna tror på bättre tider -

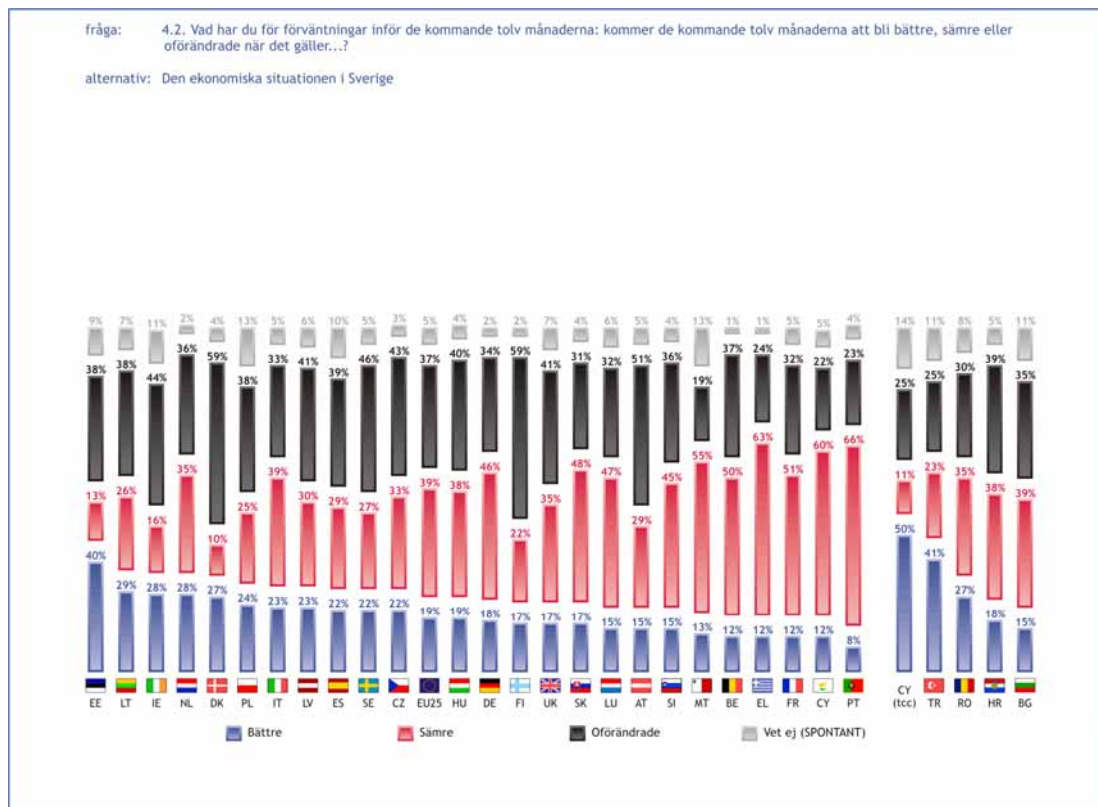
Hälften av svenskarna (47 procent) tror att deras **liv i allmänhet** kommer att förbättras under de kommande tolv månaderna². Det placerar Sverige i toppen bland EU:s medlemsländer, endast medborgare i det Förenade kungariket visar större framtidsoptimism. Inom EU25 tror var tredje (35 procent) att deras allmänna livssituation kommer att förbättras de närmaste tolv månaderna.

- Varannan svensk tror på oförändrat ekonomiskt läge för Sverige -

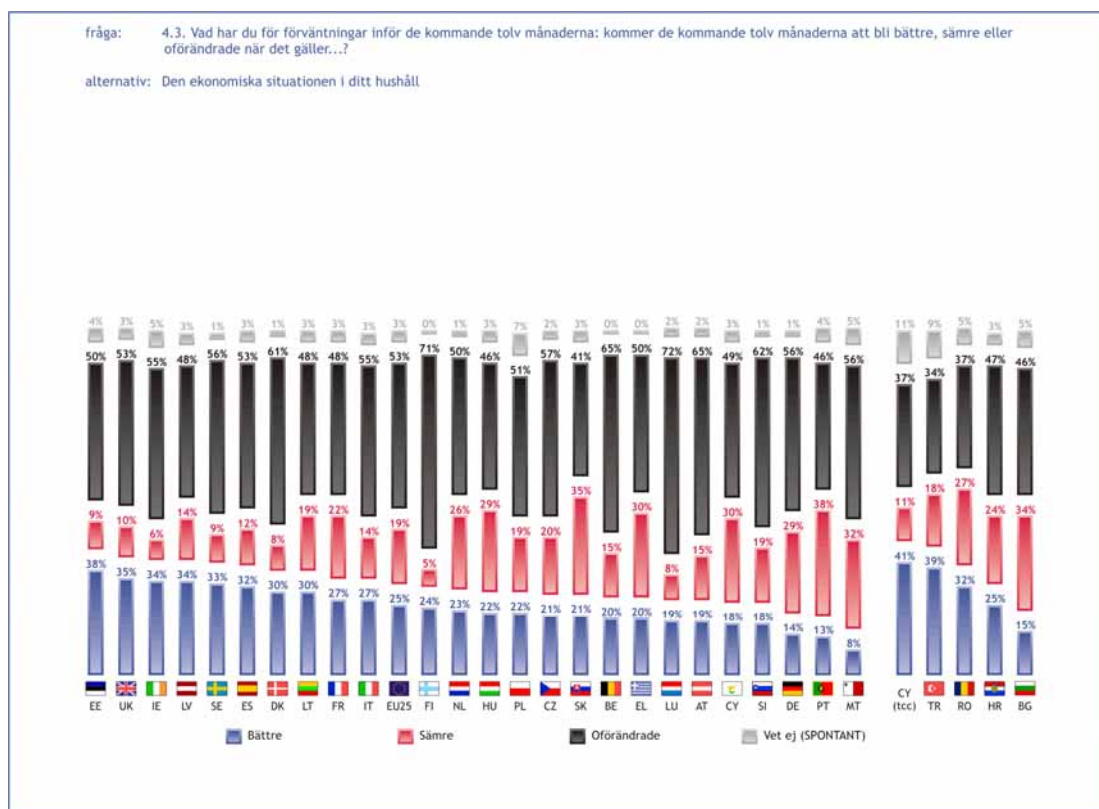
Hälften av svenskarna (46 procent) tror att **den ekonomiska situationen i Sverige** kommer att vara oförändrad under de närmaste tolv månaderna och en fjärdedel vardera tror att den kommer att bli bättre (22 procent) respektive sämre (27 procent). Svenskarna är ungefär lika optimistiska om det egna landets ekonomiska framtidsutsikter som EU-snittet (19 procent). Störst framtidstro har medborgare i Estland, där tror fyra av tio (40 procent) på bättre ekonomiska tider.

² QA4. Vad har du för förväntningar inför de kommande tolv månaderna: kommer de kommande tolv månaderna att bli bättre, sämre eller oförändrade när det gäller...?

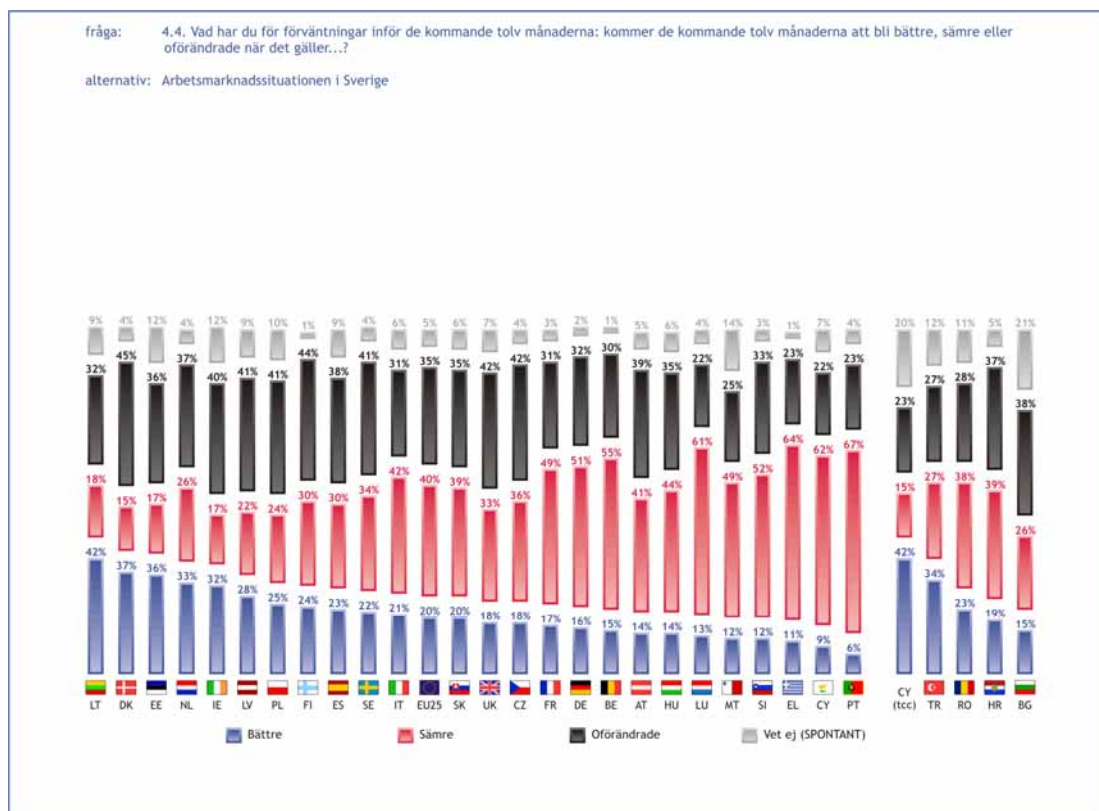
- Sämre tilltro till den egna ekonomiska situationen -

Svenskarna är mer optimistiska om det egna hushållets framtidsekonomi än de flesta övriga medlemsländer. Var tredje svensk (33 procent) tror att **det egna hushållets ekonomiska situation** kommer att förbättrats under de närmaste tolv månaderna medan var fjärde inom EU25 tror detsamma.

- Svenskarna mer positiva om den egna arbetssituationen än om utvecklingen på den svenska arbetsmarknaden -

Svenskarna bedömer landets framtida **arbetsmarknadssituation** i stort sett i enlighet med EU-snittet. En femtedel av svenskarna (22 procent) tror att det kommer bli bättre och en tredjedel (34 procent) tror att arbetsmarknaden kommer att utvecklas till det sämre framöver. Däremot är en större andel av svenskarna positiva beträffande den **egna arbetssituationen**. Var fjärde svensk (27 procent) tror att den egna arbetssituationen kommer att förbättras under de följande tolv månaderna och endast fyra procentenheter tror att den kommer att försämras³. Inom EU25 tror var femte (22 procent) på förbättrad egen arbetssituation och var tionde på försämrad.

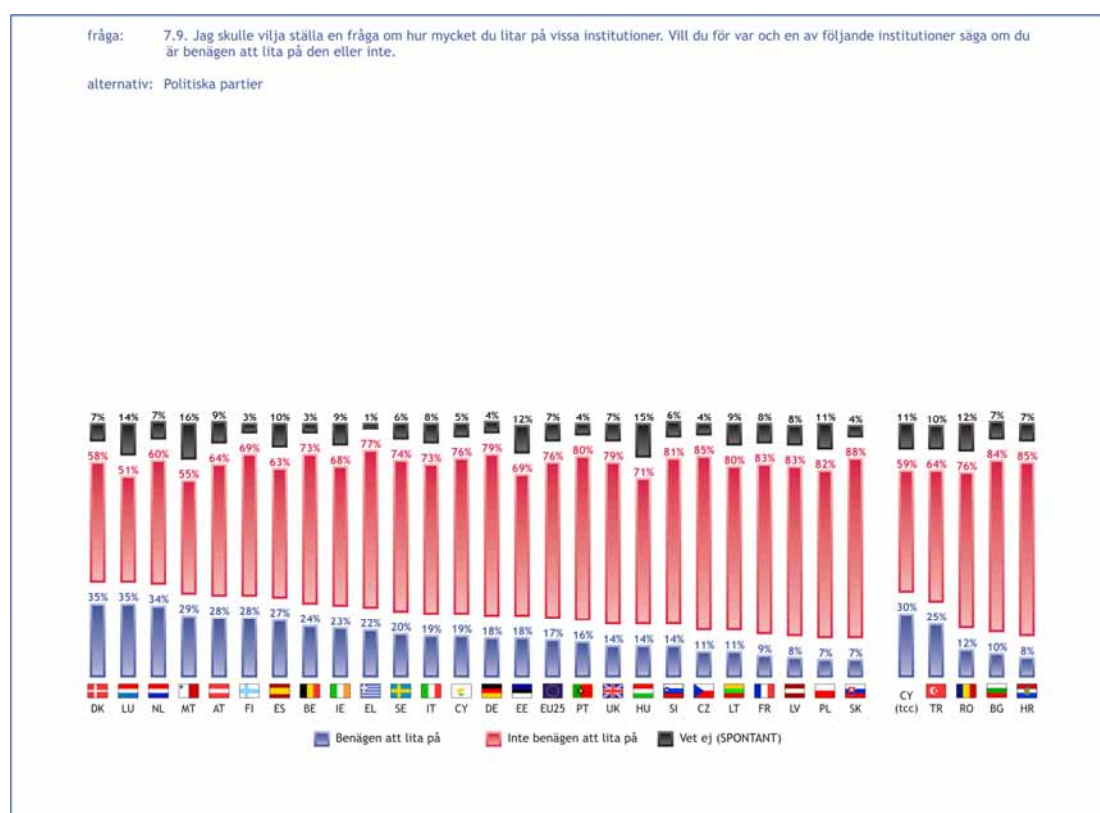
³ QA.4.5

1.3 Förtroendet för nationella institutioner

- Lågt förtroende för regeringen och tidningarna -

Svenskarna har störst förtroende för **radion** (78 procent), **polisen** (72 procent) och **TV** (66 procent)⁴. Svenskarna har lägst förtroende för de **politiska partierna** (20 procent), **religiösa institutioner** (28 procent) **tidningarna** (32 procent), **regeringen** (33 procent) samt **storföretagen** (33 procent). Varannan svensk (50 procent) har förtroende för riksdagen. Hälften av svenskarna (51 procent) har förtroende för **rättsväsendet**. Det innebär att förtroendet för det svenska rättsväsendet har sjunkit kraftigt, med 13 procentenheter, sedan vårmätningen (EB63)

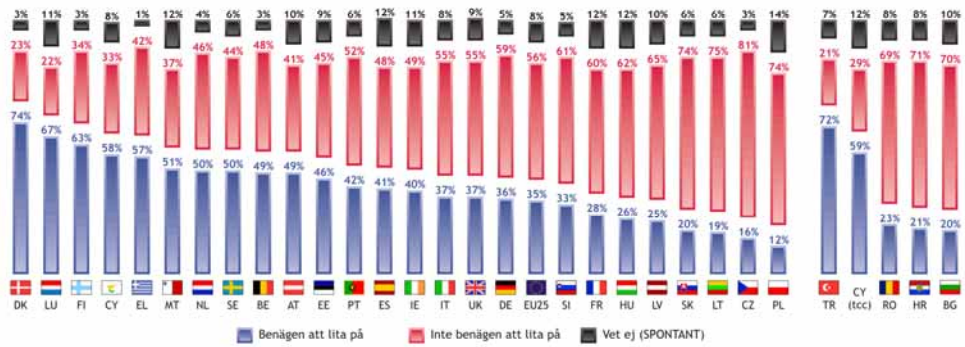
Jämfört med andra européer (EU25) har svenskarna **större** förtroende för riksdagen/det nationella parlamentet, polisen, TV och radio samt **lägre** förtroende för försvaret, religiösa institutioner och tidningarna. Svenskarna har i stort sett lika stort förtroende som andra européer för den egna regeringen, storföretagen, de politiska partierna, samt rättsväsendet.

⁴ QA7. Jag skulle vilja ställa en fråga om hur mycket du litar på vissa institutioner. Vill du för var och en av följande institutioner säga om du är benägen att lita på den eller inte.

fråga: 7.12. Jag skulle vilja ställa en fråga om hur mycket du litar på vissa institutioner. Vill du för var och en av följande institutioner säga om du är benägen att lita på den eller inte.

alternativ: Riksdagen

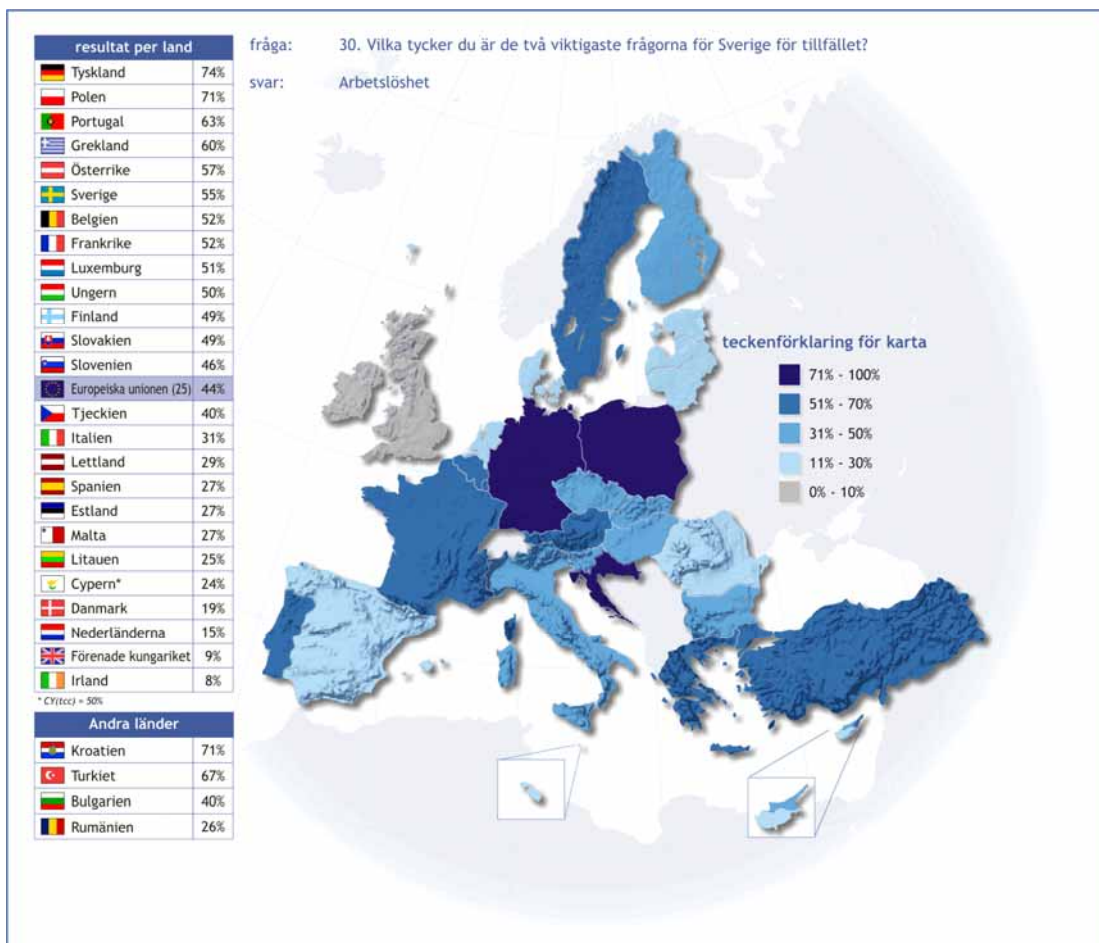

1.4 De viktigaste frågorna för Sverige

- Arbetslösheten fortfarande viktigaste frågan för varannan svensk -

Arbetslösheten och brottsligheten är de två viktigaste frågorna för svenskarna⁵. **Hälften** (55 procent) av svenskarna anser att bekämpningen av arbetslösheten är den viktigaste frågan. Det är en marginell minskning (två procentenheter) sedan vårmätningen (EB63). Svenskarna **prioriterar** arbetslösheten i större utsträckning än övriga Europa. Inom EU25 anser 44 procent att arbetslösheten är den viktigaste frågan, en minskning med sex procentenheter sedan vårmätningen (EB63).

En tredjedel av svenskarna (31 procent) oroas över **brottsligheten**, vilket är över EU-snittet (24 procent) samt en ökning med sju procentenheter sedan Eurobarometer 63.

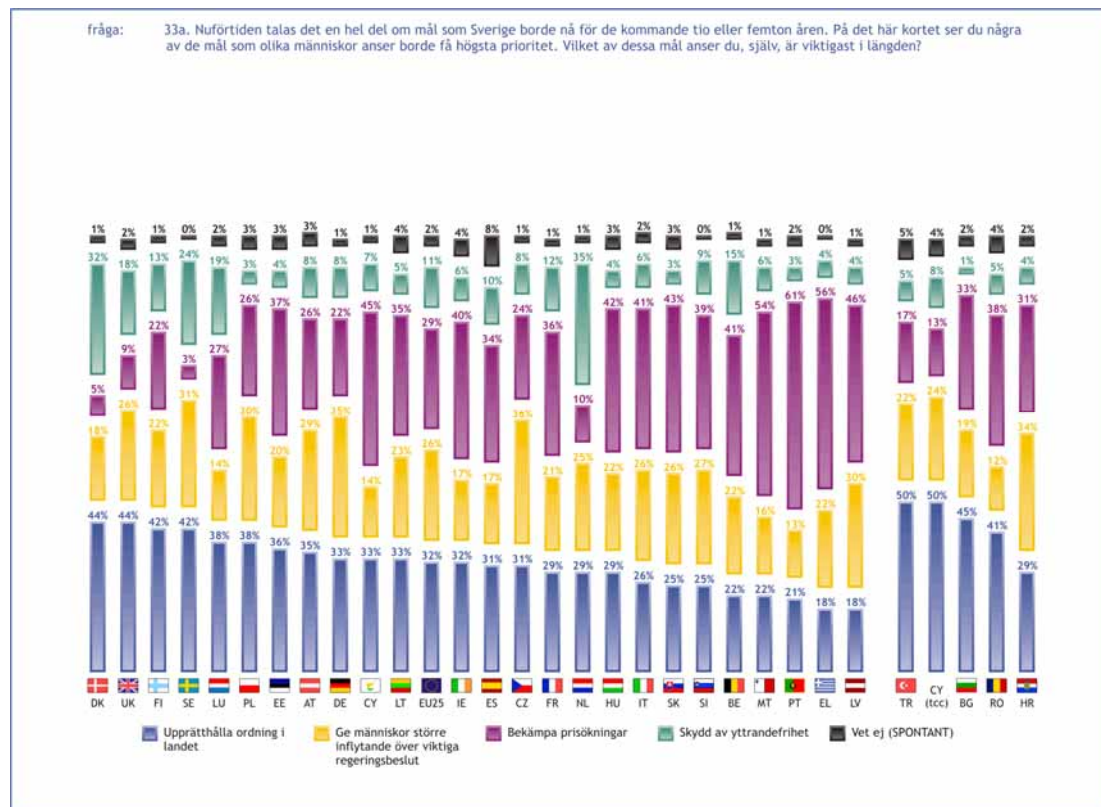
⁵ QA30. Vilka tycker du är de två viktigaste frågorna för Sverige för tillfället?

1.5 Prioriterade målsättningar

- Ordning viktigast, följt av yttrandefrihet -

Att det upprätthålls ordning i landet, anser svenskarna är den viktigaste långsiktiga målsättningen. **Fyra av tio** (42 procent) svenskar anser att upprätthållandet av lag och ordning är den viktigaste frågan⁶ och tillsammans med övriga nordiska länder och medborgare i det Förenade kungariket prioriterar svenskarna ordning i högre grad än andra EU-länder. Inom EU25 anser tre av tio (32 procent) att upprätthållandet av inrikes ordning är en prioriterad målsättning.

En tredjedel (31 procent) av svenskarna anser att **värnandet av yttrandefriheten** är den näst viktigaste långsiktiga målsättningen⁷.

⁶ QA33 a. Nuförtiden talas det en hel del om mål som Sverige borde nå för de kommande tio eller femton åren. På det här kortet ser du några av de mål som olika människor anser borde få högsta prioritet. Vilket av dessa mål anser du själv är viktigast i längden?

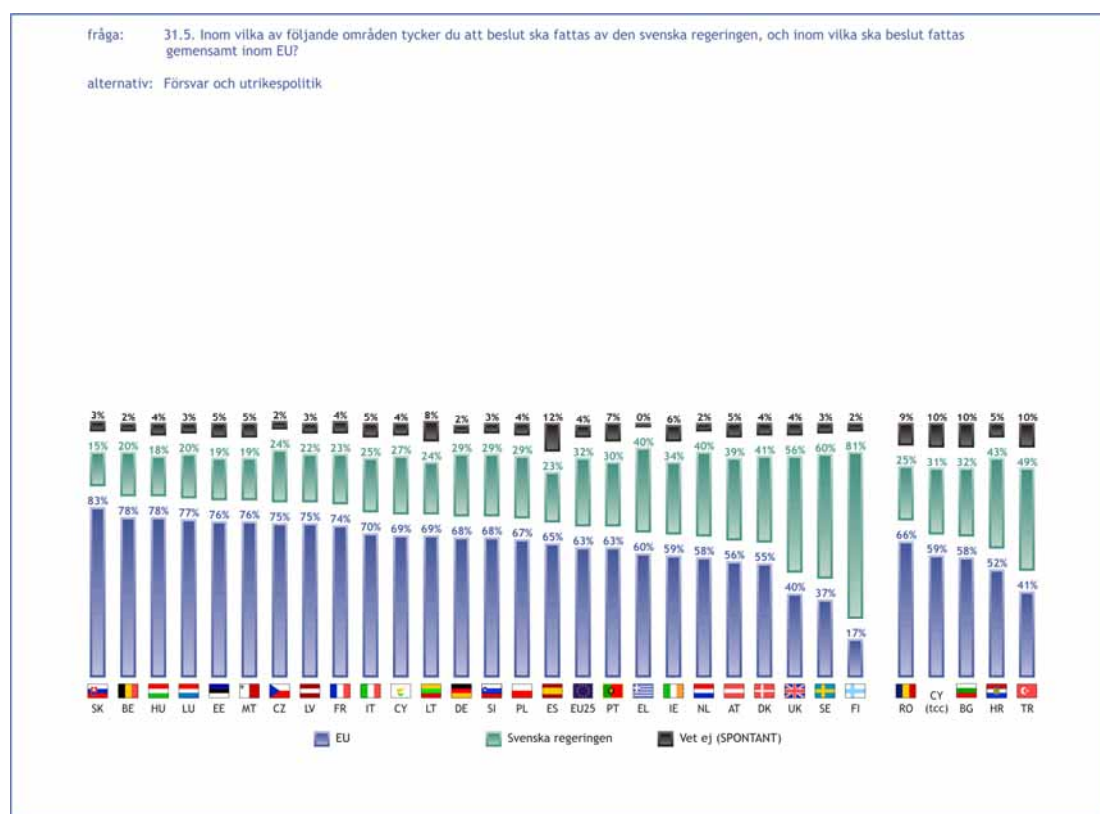
⁷ QA33b. Och vilket är näst viktigast, enligt dig.

1.6 Nivå för beslutsfattande

- Nio av tio vill att EU hanterar terroristbekämpningen -

Svenskarna föredrar i högre grad än EU-snittet att den nationella regeringen fattar beslut i olika frågor, i stället för att beslut tas inom EU⁸. Den fråga där svenskarna ger **störst stöd** till att EU tar beslut är kampen mot **internationell terrorism** (87 procent), det är också en av de få frågor där stödet hos svenskarna är högre än hos EU-snittet (78 procent). Även beträffande **miljöskydd** (Sverige 68 procent, EU25 66 procent), stöd till regioner som har ekonomiska svårigheter (Sverige 63 procent, EU25 57 procent), konkurrenspolitik (Sverige 58 procent, EU25 56 procent), vetenskaplig och teknisk forskning (Sverige 70 procent, EU25 69 procent) samt energipolitik (Sverige 45 procent, EU25 52 procent) finns det stöd hos svenskarna för att beslut skall fattas gemensamt inom EU, inom dessa områden, med undantag för energipolitiken, är också stödet hos svenskarna högre än EU-snittet.

På flera områden är svenskarnas **skepsis** mot större maktbefogenheter för EU utbredd jämfört med EU25. Det gäller framförallt **försvars- och utrikespolitiken** (Sverige 37 procent, EU25 63 procent) och invandringen (31 procent, EU25 57 procent). Svenskarna föredrar också nationellt beslutsfattande i högre grad än EU25 när det gäller konsumentskydd, jordbruks- och fiskeripolitik, **arbetslöshetsbekämpning**, utbildningspolitik, brottsbekämpning, **beskattning**, hälso-, sjuk- och socialvård samt pensioner, i de två sista fallen placerar sig Sverige dessutom i botten.

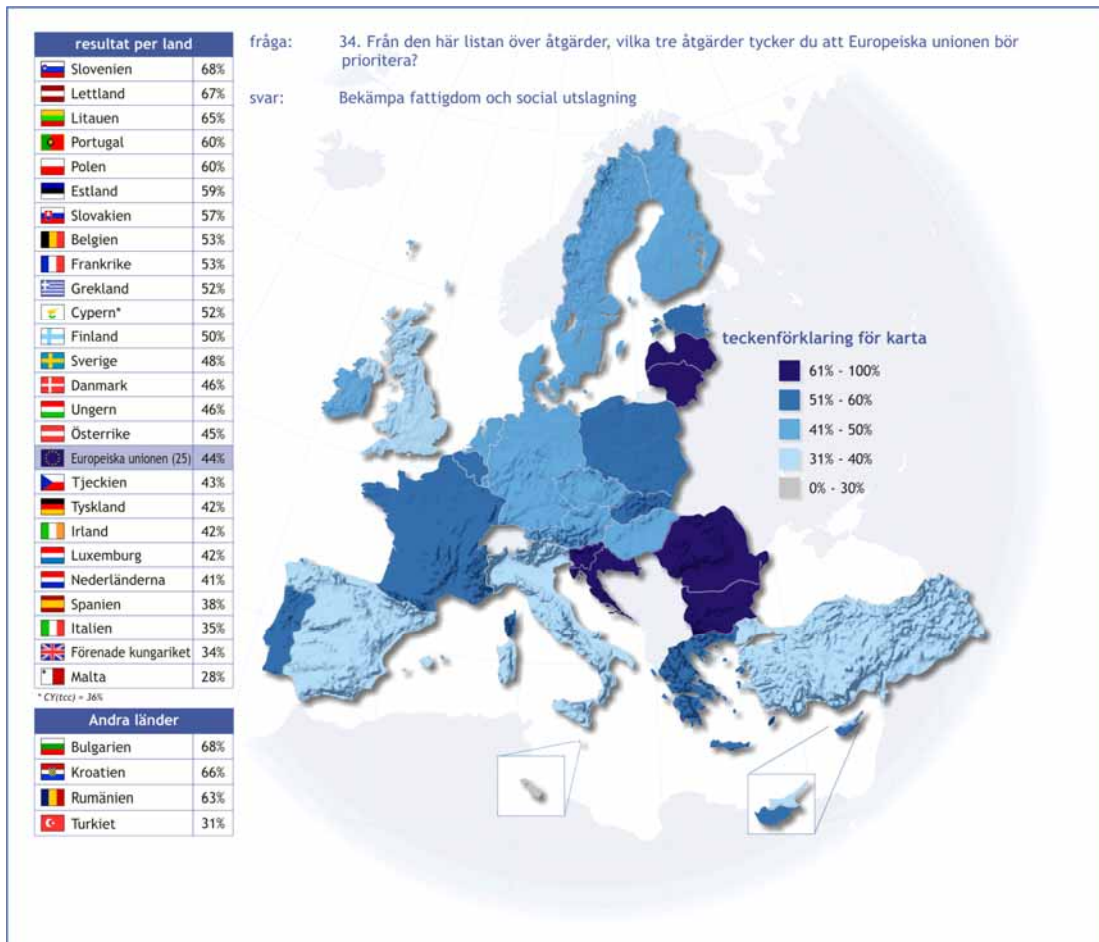

1.7 EU:s prioriteringar

⁸ QA31. Inom vilka av följande områden tycker du att beslut ska fattas av den svenska regeringen, och inom vilka ska beslut fattas gemensamt inom EU?

- Fattigdom viktigaste frågan för EU tycker varannan svensk -

Varannan (48 procent) svensk anser att kampen mot **fattigdom och social utslagning** bör prioriteras av EU⁹, det är något fler än EU-snittet (44 procent). Därefter kommer **skyddet av miljön** (42 procent) och **bekämpningen av arbetslösheten** (37 procent). Arbetslösheten är också den viktigaste frågan för svenskarna (se 1.4). Bekämpningen av arbetslösheten har dock tappat viss mark sedan värmätningen (EB63), då 41 procent uppgav att frågan borde prioriteras av EU.

⁹ QA34. Från den här listan över åtgärder, vilka tre åtgärder tycker du att Europeiska unionen bör prioritera?

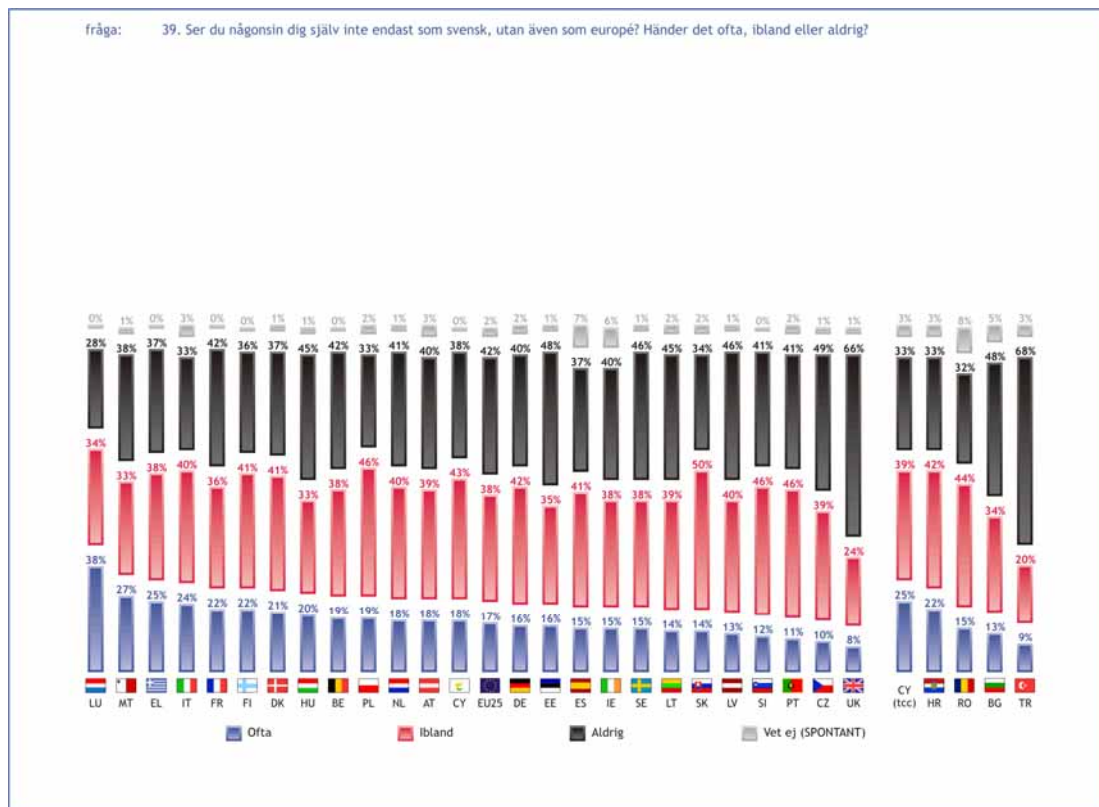
2 Individen och EU

2.1 Bilden av svensk respektive europeisk identitet

- Varannan svensk känner sig som europé och varannan som bara svensk -

Varannan svensk (53 procent) ser sig åtminstone ibland som europé¹⁰. Men hos nästan lika många är den **européiska identiteten** svag, 46 procent av svenskarna känner sig **aldrig** som européer. Svenskarna är ungefär lika europeiska som snitteuropén.

Svagast europeisk identitet har medborgare i det Förenade kungadömet, där två tredjedelar av befolkningen aldrig ser själva sig som européer och endast en av tio (8 procent) gör det ofta.

¹⁰ QA39. Ser du någonsin dig själv inte endast som svensk, utan även som europé? Händer det ofta, ibland eller aldrig?

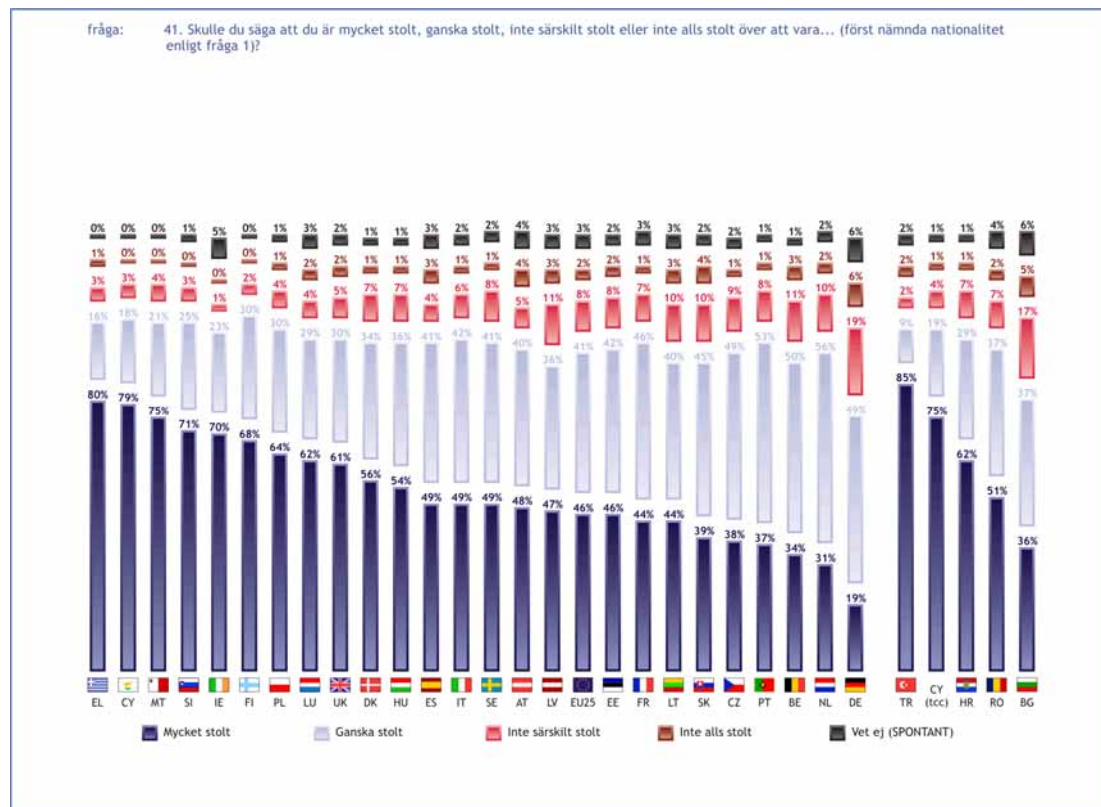
2.2 Bilden av svenskarnas stolthet

- Stolta och svenska –

Identifikationen med det egna landet är något **starkare** i Sverige än inom EU-snittet. 44 procent av befolkningen identifierar sig uteslutande som **svenska** medan 41 procent gör det inom EU25¹¹. Samtidigt betraktar sig hälften (50 procent) av svenskarna som **både** svenskar och **européer**, en siffra som är något högre än EU-snittet (48 procent).

Svenskarna är också stoltare över sitt **land** än genomsnittseuropén. Nio av tio svenskar är **stolta** över att vara svenskar medan motsvarande siffra inom EU25 är 85 procent¹². Stoltast av alla är medborgare i Grekland och Cypern, där 80 procent är mycket stolta över sin nationella tillhörighet

Svenskarna är något mer **stolta** än EU-snittet över att vara **européer**. Sju av tio svenskar är stolta över att vara européer och en av fem svenskar (17 procent) är mycket stolt över att vara europé och hälften är ganska stolt (52 procent)¹³. Inom EU25 är sex av tio (63 procent) stolta över att vara européer. Minst stolta över den europeiska tillhörigheten är britterna.

¹¹ QA40. Inom den närmaste framtiden, betraktar du dig som ...? Enbart svensk. Svensk och europé. Enbart europé. Europé och svensk. Vet ej.

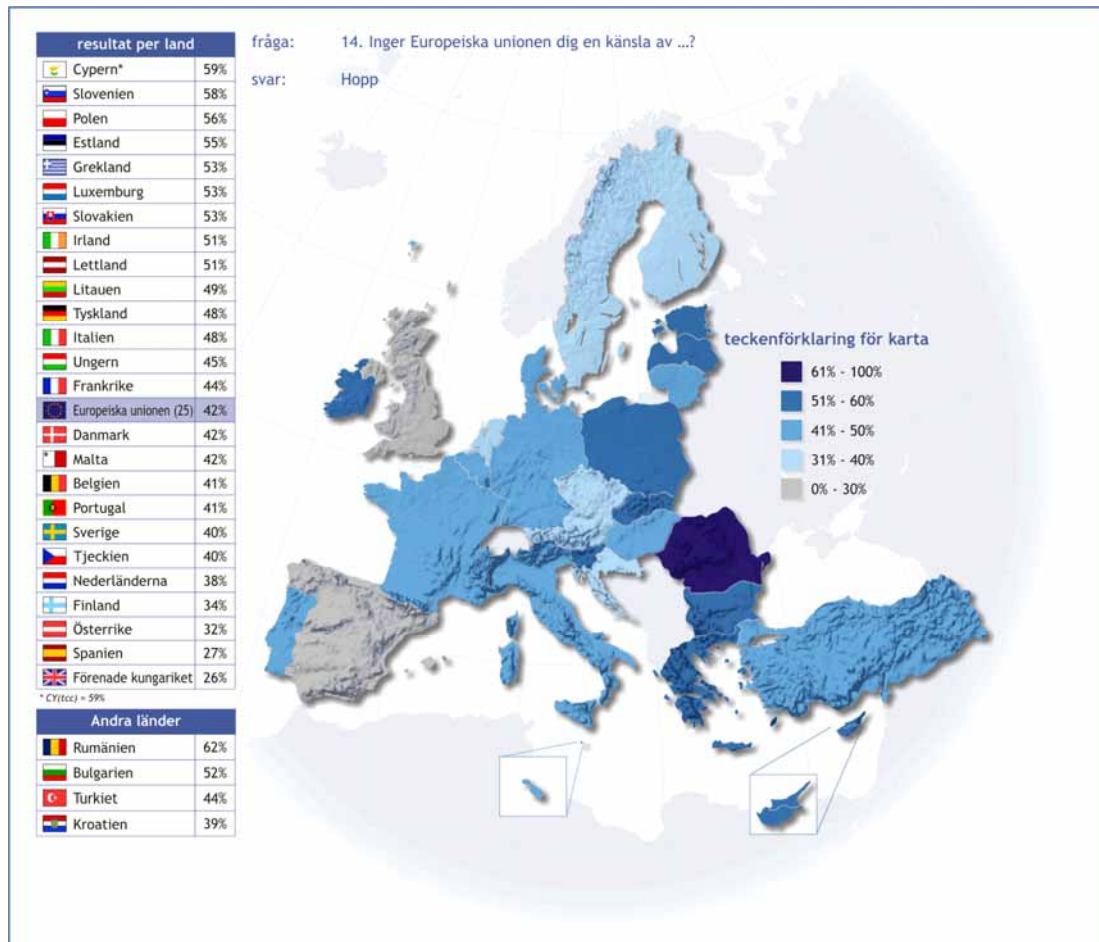
¹² QA41. Skulle du säga att du är mycket stolt, ganska stolt, inte särskilt stolt eller inte alls stolt över att vara... (först nämnda nationalitet enligt fråga 1)?

¹³ QA42. Och skulle du säga att du är mycket stolt, ganska stolt, inte särskilt stolt eller inte alls stolt över att vara europé?

2.3 Känslor som EU framkallar

- EU får fyra av tio svenskar att känna hopp -

Fyra av tio svenskar (40 procent) känner **hopp** när de tänker på EU, vilket är ungefär lika stor andel som hos andra EU-medborgare¹⁴. Svenskar känner **ångest** (Sverige 30 procent, EU25 21 procent) och **misstro** (Sverige 35 procent, EU25 20 procent) över EU i större utsträckning samt **tillit** (Sverige 15 procent, EU25 22 procent) i mindre utsträckning än EU-snittet. Hos åtta procent av svenskarna inger EU **entusiasm**, vilket ungefär motsvarar EU-snittet.

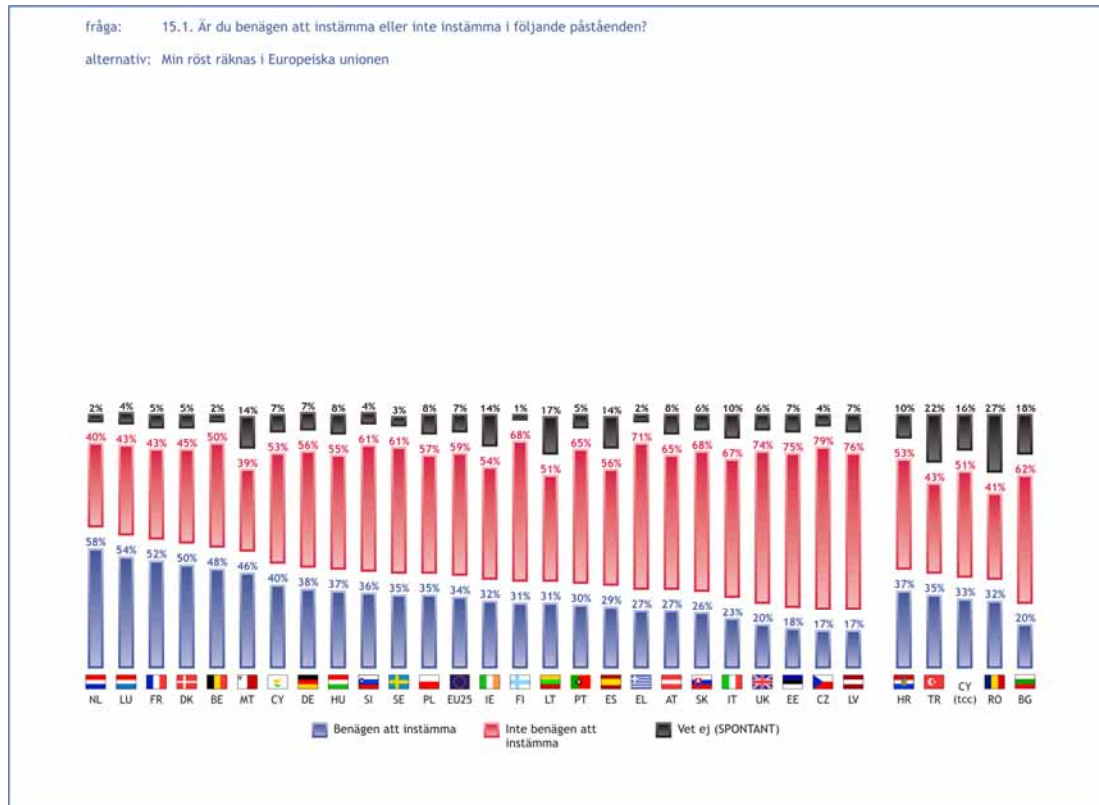

¹⁴ QA14 Inger Europeiska unionen dig en känsla av ...? Misstro. Att vilja avvisa den. Likgiltighet. Oro. Hopp. Tillit. Entusiasm. Vet ej.

2.4 Medborgarens röst i EU

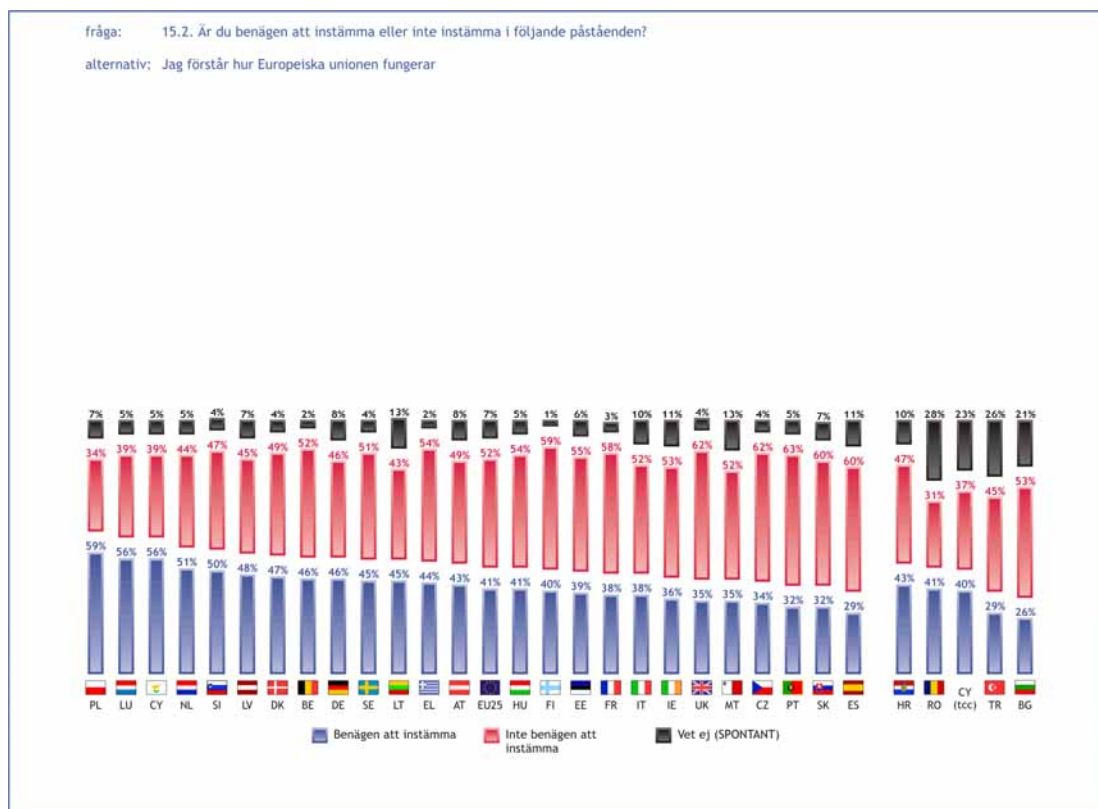
- Svensarna tycker att deras röst räknas i allt mindre utsträckning i EU -

En tredjedel (35 procent) av svenskarna anser att deras röst **räknas** i EU¹⁵, det motsvar EU-snittet. Två av tre (61 procent) svenskar anser att deras röst **inte räknas** i EU. Trenden är **negativ**. Andelen svenskar som anser att deras röst räknas har minskat med tre procentenheter och andelen som anser att deras röst inte räknas har ökat med sju procentenheter sedan vårmätningen (EB63), andelen ”vet ej” har sjunkit med fem procentenheter under perioden.

¹⁵ QA15. Är du benägen att instämna eller inte instämna i följande påståenden? Svartalternativ: Benägen att instämna. Inte benägen att instämna. Vet ej.

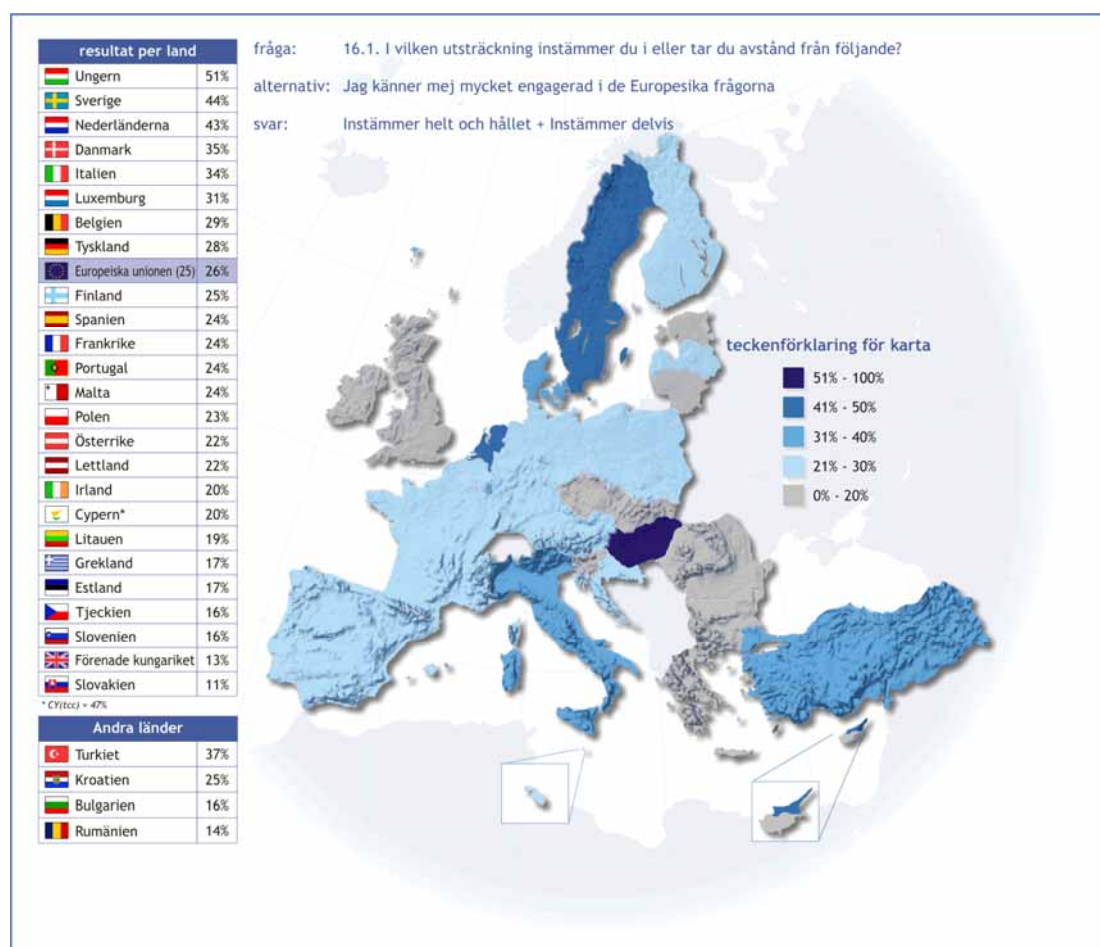
Däremot är andelen svenskar som säger sig **förstå hur EU fungerar** större än i övriga EU. 45 procent av svenskarna anger att de förstår hur EU fungerar medan motsvarande siffra inom EU25 är 41 procent. En majoritet av svenskarna säger sig inte veta hur EU fungerar

2.5. Engagemanget i Europafrågor

- Svenskarna mycket engagerade i Europafrågorna jämfört med övriga EU -

Svenskarna känner sig **mycket engagerade** i Europafrågorna i avsevärt högre grad än alla andra medborgare i EU, med undantag för medborgare i Ungern¹⁶. Nästan varannan (44 procent) av svenskarna känner sig engagerad jämfört med endast var fjärde (26 procent) i EU25. Varannan svensk (47 procent) vill samtidigt **engagera sig mer** i Europafrågorna och det är lika stor andel som EU-snittet. Nio av tio (88 procent) svenskar tycker att **EU** borde göra mer för att engagera medborgarna i Europafrågorna. Det är något över EU-snittet (78 procent) och placerar Sverige i toppen av länder som vill att EU gör mer för att involvera medborgarna, endast efter Nederländerna, Grekland och Belgien. Lika många svenskar vill att **regeringen** gör mer för att engagera svenskarna och tre av fyra (73 procent) vill att **kommunstyrelsen** lägger kraft på att engagera svenskarna.

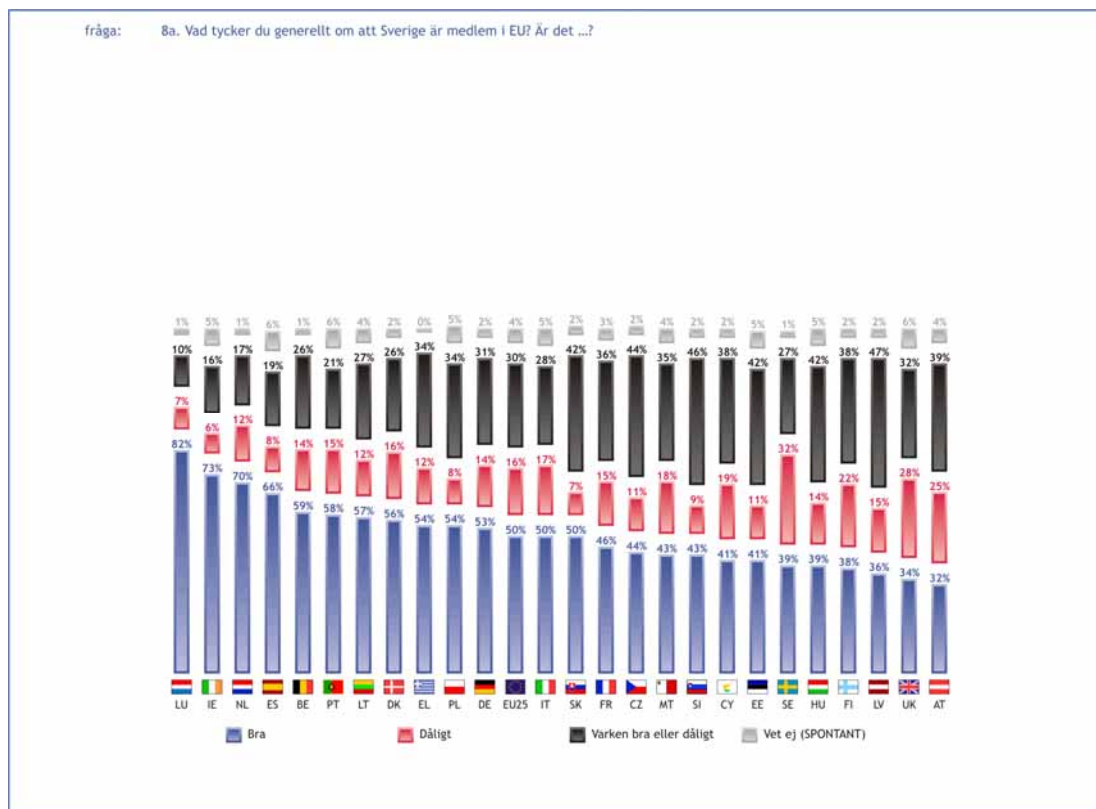
¹⁶ QA16.1 – 16.5. I vilken utsträckning instämmer du i eller tar du avstånd från följande? (16.1) Jag känner mig mycket engagerad i de Europeiska frågorna. (16.2) Jag skulle vilja vara mer engagerad i de Europeiska frågorna men jag vet inte hur jag skall gå till väga. (16.3) De Europeiska Institutionerna borde anstränga sig mer för att engagera EU-medborgare ytterligare i de Europeiska frågorna. (16.4) Sveriges regering borde anstränga sig mer för att engagera sina medborgare i de Europeiska frågorna. (16.5) Kommunstyrelser i Sverige borde anstränga sig mer för att engagera sina medborgarna i de Europeiska frågorna

3. Svenska åsikter om Europeiska unionen

3.1. Bilden av det svenska medlemskapet

- Allt färre positiva till medlemskapet -

Fyra av tio svenskar (39 procent) tycker att det är **bra** att Sverige är medlem i EU¹⁷. Det är fem procentenheter färre än i samband med vårmätningen (EB63). Var tredje (32 procent) svensk tycker att medlemskapet är **dåligt**, en ökning med fyra procentenheter sedan föregående mätperiod. Det innebär att färre svenskar är positivt inställda till medlemskapet i EU än snittet (50 procent) och att fler svenskar är negativt inställda till medlemskapet än EU-snittet (16 procent). Var fjärde (27 procent) tycker att medlemskapet **varken är bra eller dåligt**, lika många som i samband med vårmätningen.

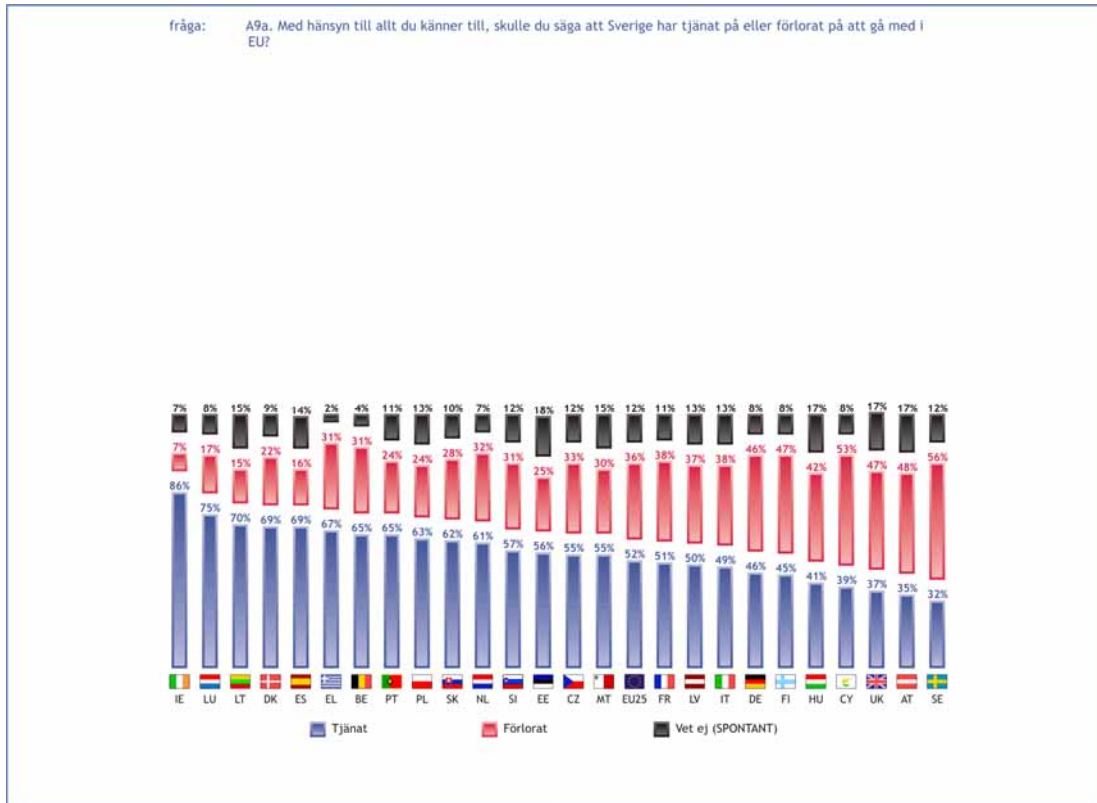
¹⁷ QA8a. Vad tycker du generellt om att Sverige är medlem i EU? Är det ...? Bra. Dåligt. Varken bra eller dåligt. Vet ej.

3.2 Bilden av medlemskapets förtjänster

- Allt färre ser vinster med medlemskapet -

En tredjedel av svenskarna (32 procent) anser att Sverige **tjänat** på att gå med i EU¹⁸. Det är den lägsta siffran bland medlemsländerna. I snitt anser hälften inom EU25 (52 procent) att deras land tjänat på att bli medlem i EU. Mer än varannan svensk (56 procent) anser att Sverige **förlorat** på medlemskapet. Även det är den högsta siffran inom EU, där i snitt var tredje (36 procent) anser att deras land förlorat på att gå med i EU.

Svenskarna tycks se allt mindre förtjänster med medlemskapet. Andelen som anser att Sverige tjänat på medlemskapet är fyra procentenheter lägre och andelen som anser att Sverige förlorat på medlemskapet är sex procentenheter högre sedan vårmätningen (EB63).

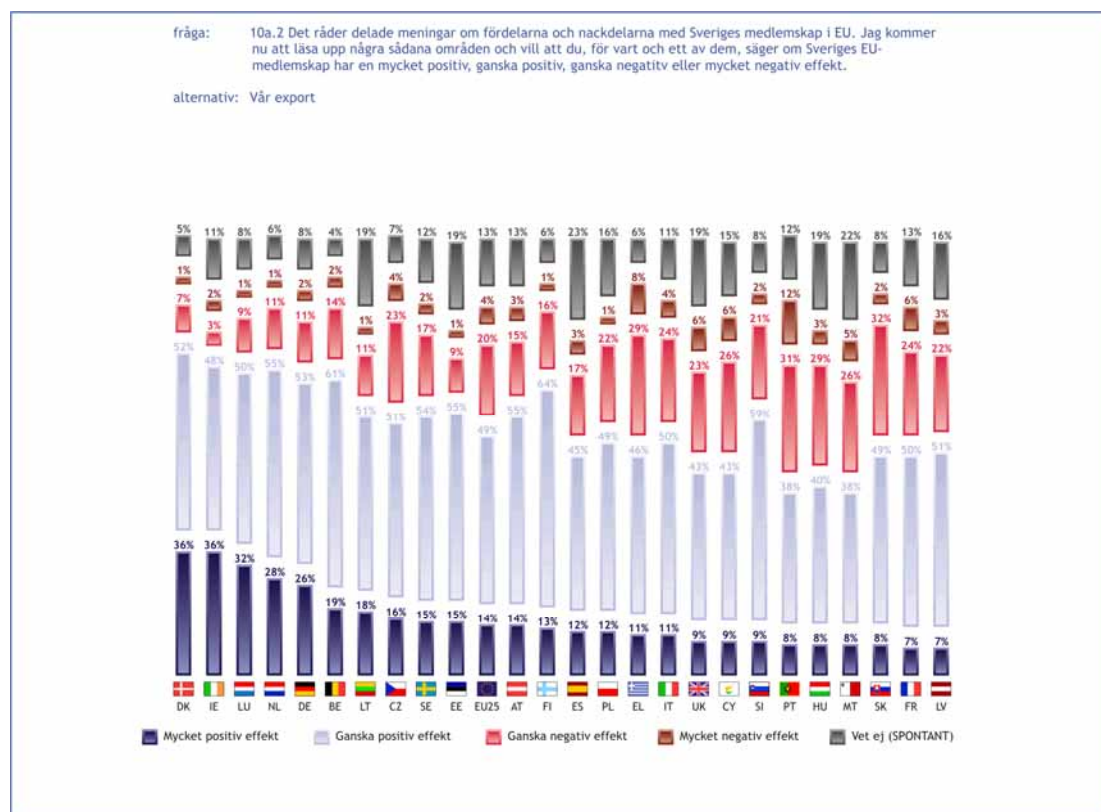
¹⁸ QA9a. Med hänsyn till allt du känner till, skulle du säga att Sverige har tjänat på eller förlorat på att gå med i EU? Tjänat. Förlorat. Vet ej.

3.3 Bilden av medlemskapets konsekvenser

- Varannan svensk anser att medlemskapet gynnat levnadsstandarden -

Svenskarna ser större fördelar med medlemskapet än övriga EU-medlemmar när det gäller **exporten, industrin** och **arbetsmarknaden**, men är mindre positiva än övriga medlemmar när det gäller **tjänstesektorn, jordbruket** och **säkerheten**¹⁹. Svenskarna är mest positiva beträffande exporten. Sju av tio svenskar (70 procent) anser att medlemskapet gynnat Sveriges export. Minst positiva effekter ser svenskarna inom jordbruket (34 procent) och arbetsmarknaden (38 procent).

Hälften av svenskarna (53 procent) anser att medlemskapet i EU har gynnat **levnadsstandarden**, vilken är lika stor andel som EU-snittet. Sex av tio svenskar (58 procent) anser att medlemskapet i EU bidragit till att öka säkerheten i Sverige medan två av tre europeer (66 procent) anser detsamma. Svenskarna tillhör de mest skeptiska på området, endast i Österrike och Förenade kungariket är andelen som anser att medlemskapet i EU bidragit till att stärka säkerheten lägre.

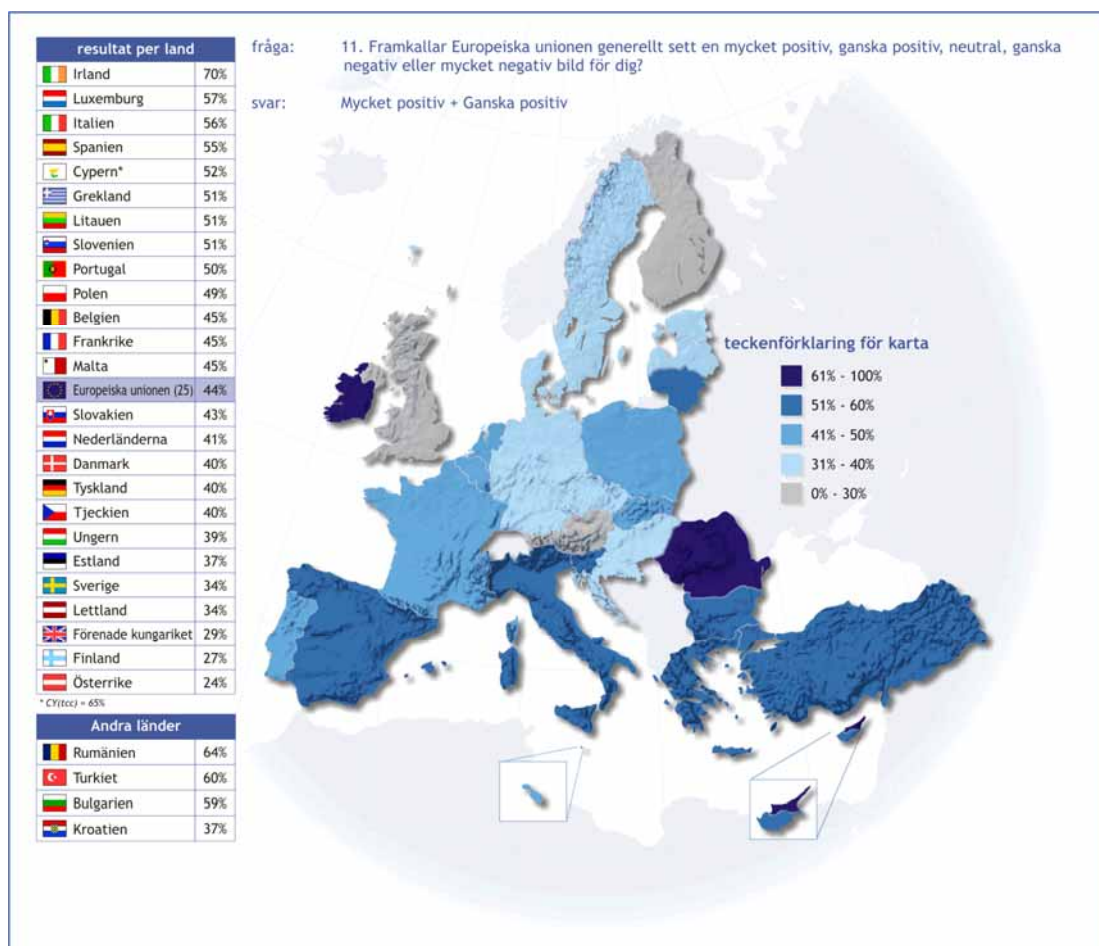

¹⁹QA10a. Det råder delade meningar om fördelarna och nackdelarna med Sveriges medlemskap i EU. Jag kommer nu att läsa upp några sådana områden och vill att du, för vart och ett av dem, säger om Sveriges EU-medlemskap har en mycket positiv, ganska positiv, ganska negativ eller mycket negativ effekt.

3.4 Bilden av EU

- Lika stor andel ser positivt, negativt eller neutralt på EU -

Svenskarna är ganska jämnt fördelade i tre grupper: de som har en mycket eller ganska **positiv bild** av EU (34 procent), de som har en **neutral bild** (28 procent), och de som ser ganska eller mycket **negativt** på EU (38 procent)²⁰. Inom EU25 ser 44 procent positivt på EU och endast var femte (20 procent) har en negativ bild av EU. Andelen positivt inställda är oförändrad medan andelen negativt inställda ökat med sex procentenheter sedan vårmätningen (EB63).

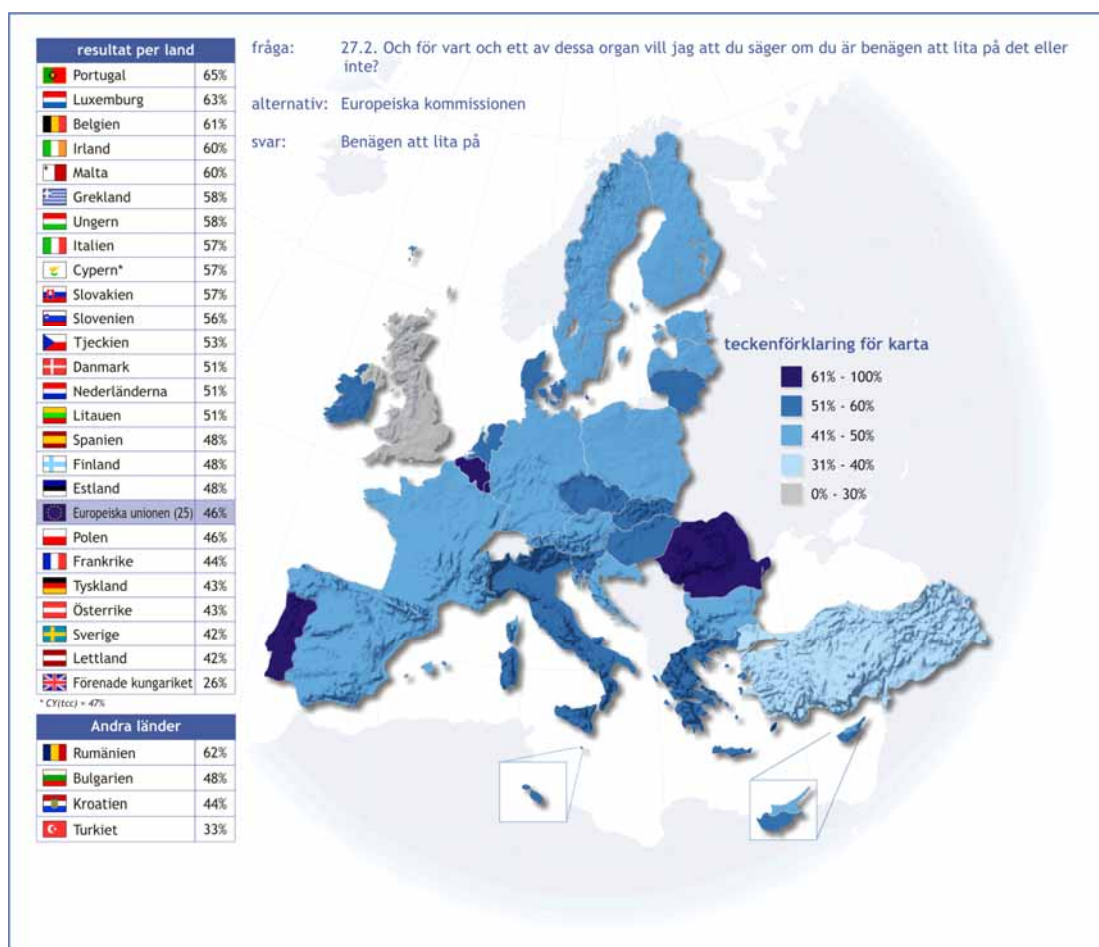
²⁰ QA11. Framkallar Europeiska unionen generellt sett en mycket positiv, ganska positiv, neutral, ganska negativ eller mycket negativ bild för dig?

4 Förtroendet för EU:s institutioner

4.1 Förtroendet för Europeiska kommissionen

- Oförändrat förtroende för Europeiska kommissionen -

Svenskarna har något mindre förtroende för Europeiska kommissionen än andra länders medborgare. Fyra av tio svenskar (42 procent) har **förtroende** för Europeiska kommissionen medan 46 procent inom EU25 litrar på Europeiska kommissionen²¹. Endast medborgare i Lettland och Förenade kungariket har lika lågt eller mindre förtroende för Europeiska kommissionen än svenskarna. Andelen svenskar som litrar på Europeiska kommissionen är i stort sett oförändrad (43 procent) sedan vårmätningen (EB63).

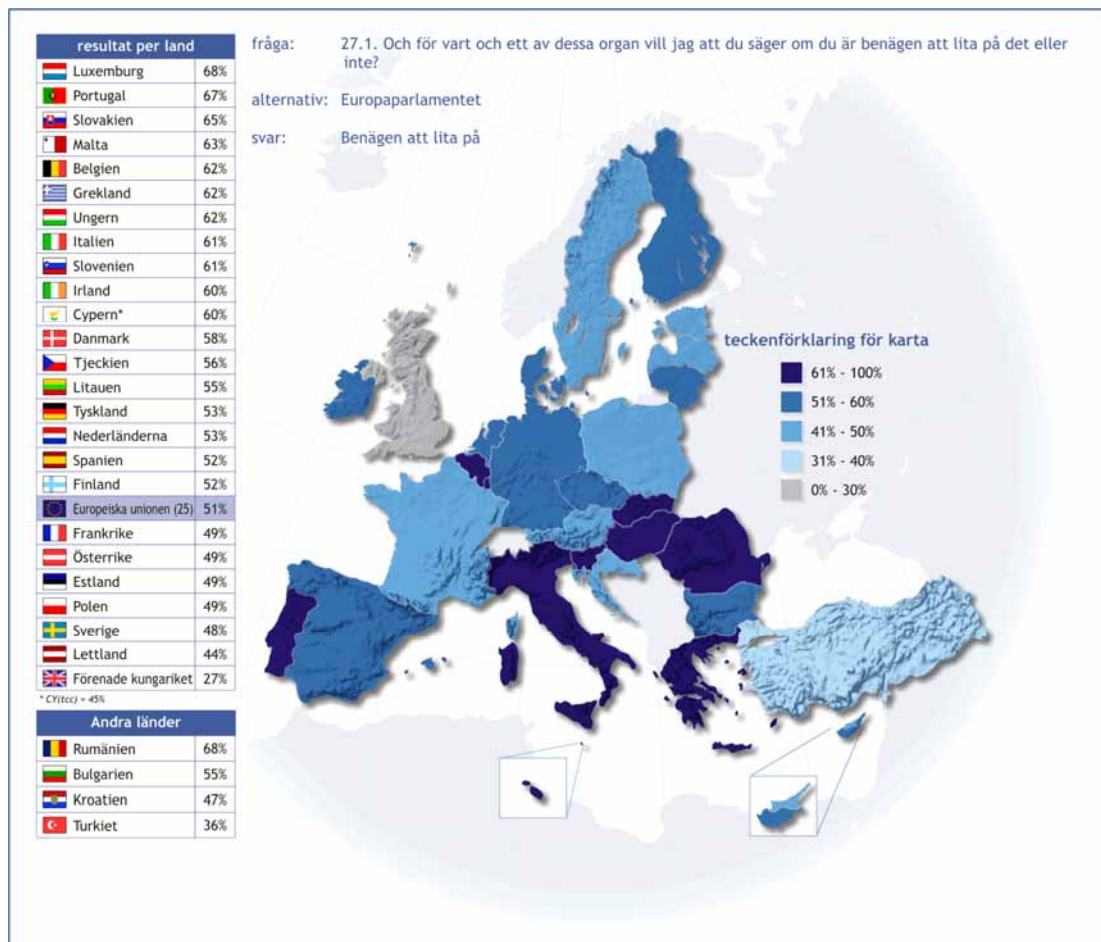

²¹ QA27. Och för vart och ett av dessa organ vill jag att du säger om du är benägen att lita på det eller inte?

4.2 Förtroendet för Europaparlamentet

- Svensarna litar på Europaparlamentet i större utsträckning än på Europeiska kommissionen -

Hälften av svenskarna (48 procent) litar på **Europaparlamentet**²². Det är något under EU-snittet (51 procent), men fler svenskar litar på Europaparlamentet än på Europeiska kommissionen (4.1). Förtroendet för Europaparlamentet har backat med tre procentenheter sedan vårmätningen (EB63).

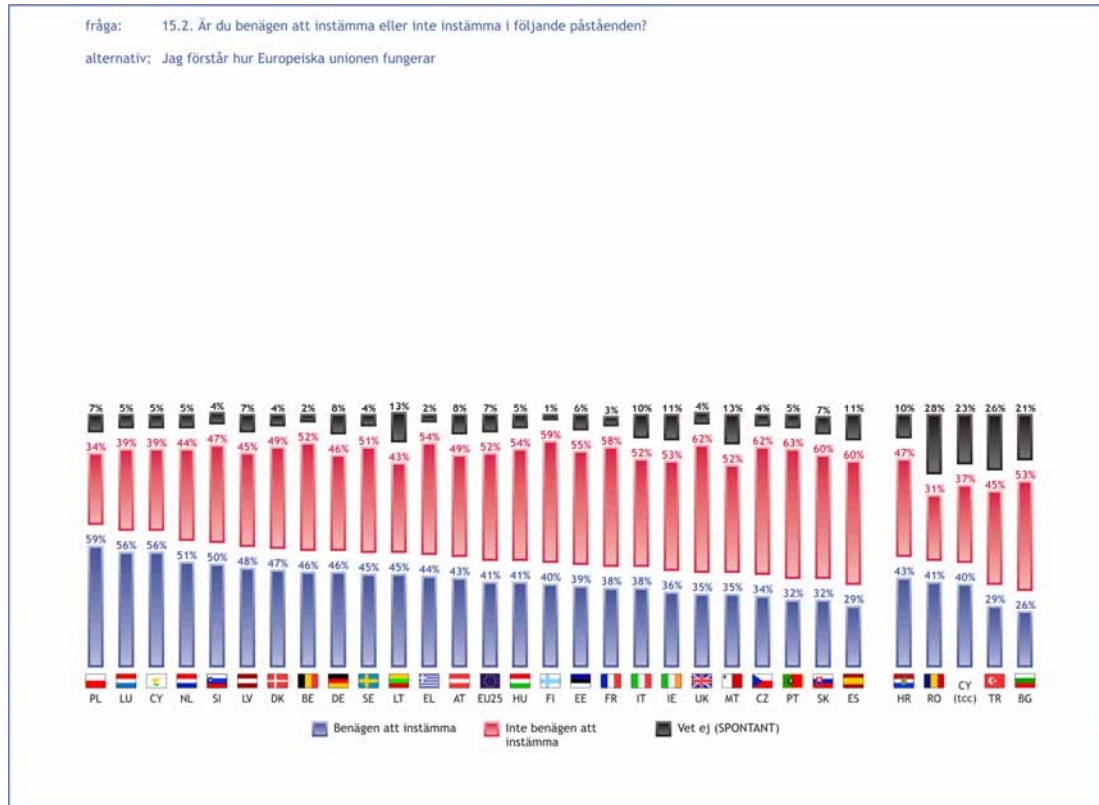

²² QA27.1. Samma fråga som fotnot 21.

4.3 Kunskapen om de europeiska institutionerna

- Svenskarnas kunskaper över genomsnittet -

Svenskarna **bedömer** sina kunskaper om hur EU fungerar som något över genomsnittet. 45 procent av svenskarna uppger att de vet hur EU fungerar jämfört med 41 procent inom EU25²³. På en tiogradig skala ligger svenskarnas medelvärde på 4,7 jämfört med 4,2 inom EU 25²⁴.

Svenskarna tror att Europeiska unionens budget främst går till **administrations- och personalkostnader, byggnader** (38 procent) samt till jordbruket (37 procent)²⁵.

I Eurobarometer 64 ingick ett **kunskapstest**, där de tillfrågade fick ta ställning till fyra påståenden om EU²⁶. Svenskarna kunskaper var något **över snittet**. Svenskarnas andel korrekta svar var 43 procent jämfört med 38 procent inom EU25. Svenskarnas andel felaktiga svar (35 procent) var en procentenhet lägre än EU25 och de som svarade "vet ej" (22 procent) var fem procentenheter färre än inom EU25.

²³ QA15. Är du benägen att instämma eller inte instämma i följande påståenden?

²⁴ QA20. Om vi använder den här skalan, hur mycket tycker du att du vet om Europeiska unionen, dess politik och dess institutioner?

²⁵ QA37. Vilket av följande tror du EU:s budget används mest till? Sysselsättning och sociala angelägenheter. Jordbruk. Vetenskaplig forskning. Regionalt stöd. Utrikespolitik och bistånd till länder utanför EU. Administrations- och personalkostnader, byggnader.

²⁶ QA28. För vart och ett av följande påståenden om Europeiska unionen vill jag att du talar om för mig om du tror att det är sant eller falskt: "Europeiska unionen består för närvarande av 15 medlemsstater." "Medlemmarna i Europaparlamentet väljs direkt av EU:s medborgare." "Europeiska unionen har en egen hymn." "Det senaste Europaparlamentsvalet ägde rum i juni 2002."

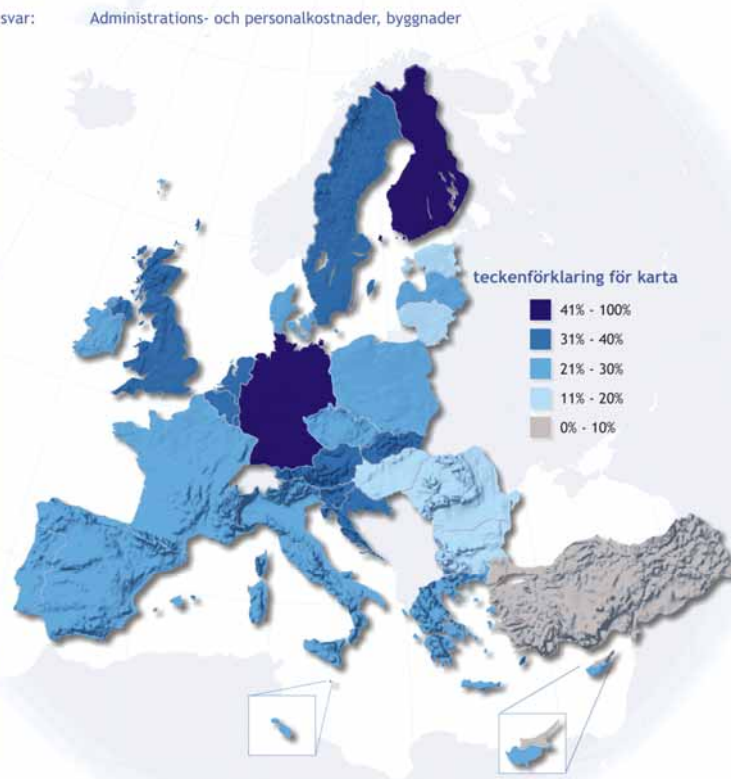
resultat per land	
Finland	44%
Tyskland	43%
Slovenien	40%
Sverige	38%
Belgien	37%
Österrike	34%
Förenade kungariket	34%
Slovakien	34%
Nederländerna	33%
Luxemburg	32%
Europeiska unionen (25)	31%
Spanien	27%
Lettland	27%
Frankrike	26%
Italien	26%
Polen	26%
Grekland	25%
Irland	25%
Tjeckien	25%
Danmark	24%
Cypern*	23%
Portugal	21%
Malta	21%
Ungern	20%
Estland	19%
Litauen	16%

* Cytet = 2%

Andra länder	
Kroatien	35%
Bulgarien	13%
Rumänien	11%
Turkiet	5%

fråga: 37. Vilket av följande tror du EU:s budget används mest till?

svar: Administrations- och personalkostnader, byggnader

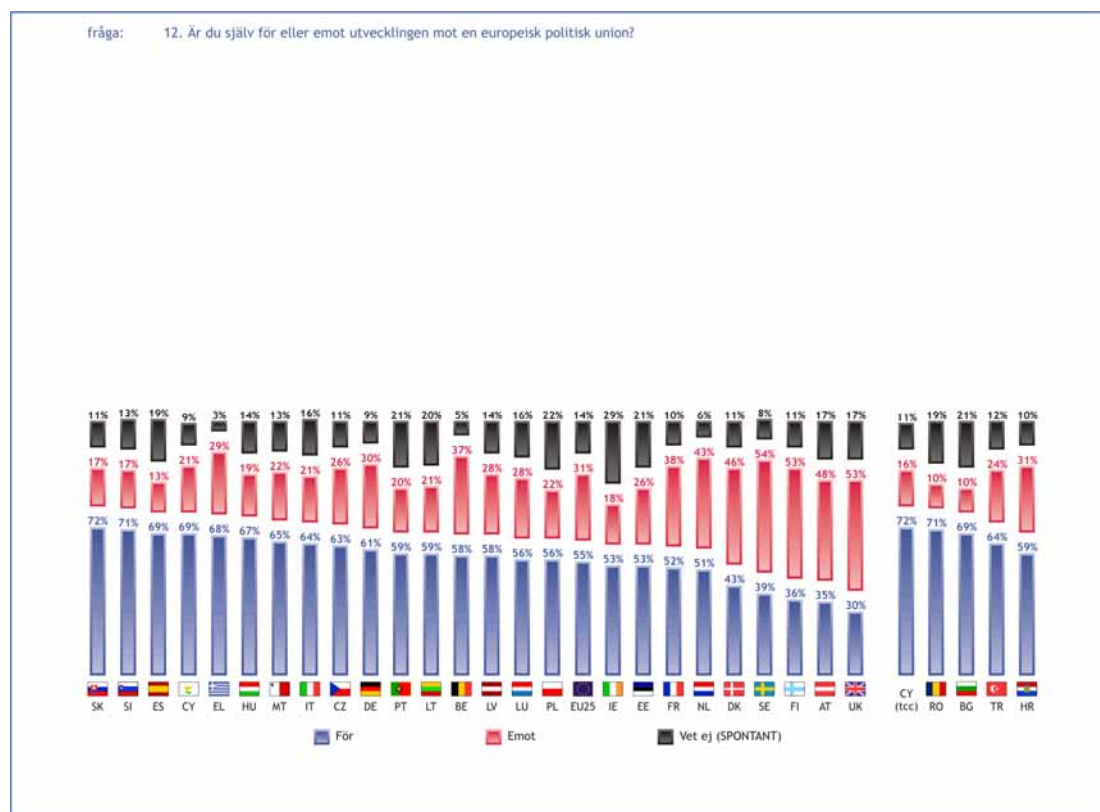
5 Europeiska unionens framtid

5.1 En europeisk politisk union

- Färre svenskar vill ha en politisk union –

Fyra av tio svenskar (39 procent) är för en europeisk **politisk union** medan drygt hälften (54 procent) är emot en²⁷. Det innebär att stödet för en europeisk politisk union är väsentligt svagare och motståndet starkare i Sverige än inom EU25, där mer än varannan (55 procent) är för en europeisk politisk union. Av den Europeiska unionens medlemsländer är det endast Finland, Österrike och det Förenade kungadömet som uppvisar ett svagare stöd för en europeisk politisk union.

Stödet för en europeisk politisk union blir dessutom **allt svagare** hos svenskarna. Sedan vår mätningen (EB63) har stödet för en politisk union samt andelen osäkra minskat medan motståndet mot en politisk union har ökat, i sistnämnda fall med sju procentenheter.

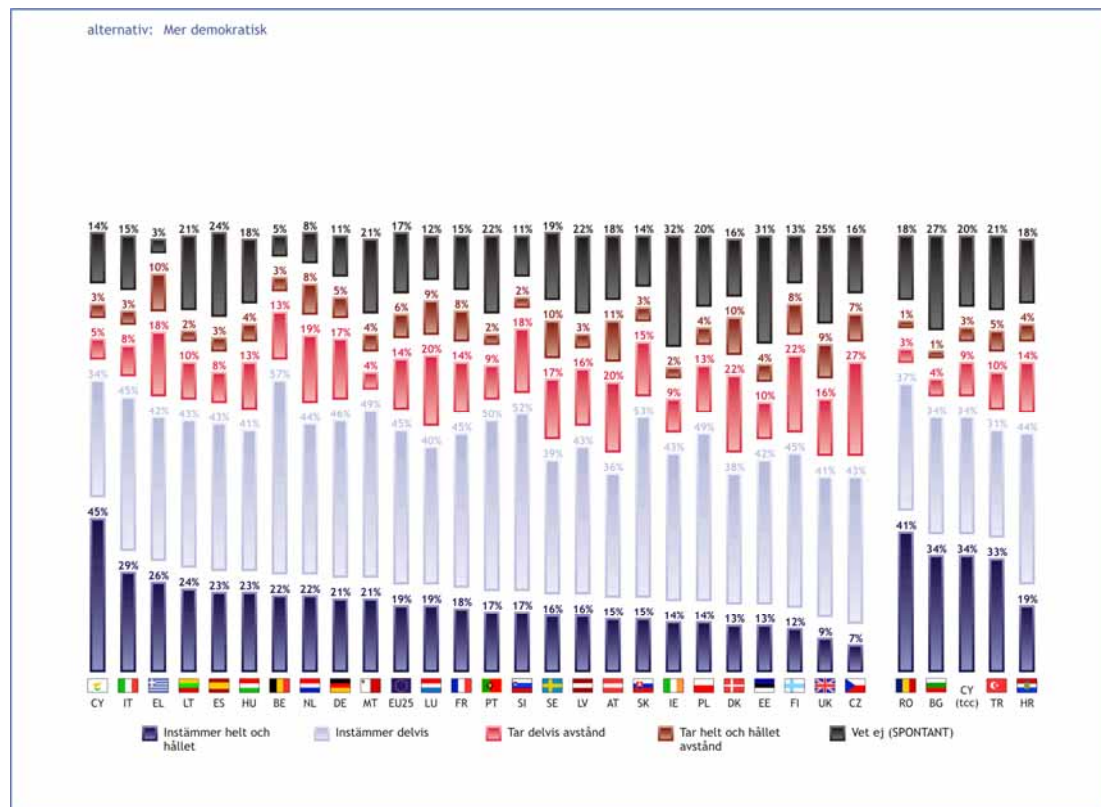
²⁷ QA12. Är du själv för eller emot utvecklingen mot en europeisk politisk union?

5.2 Åsikter om EU:s konstitution

- Varannan svensk tror att konstitutionen skulle göra EU:s ledning mer demokratisk -

Två av tre EU-medborgare (64 procent) anser att konstitutionen skulle göra EU:s ledning mer **demokratisk**, och nästan lika många (61 procent) anser att ledningen skulle bli mer **effektiv**²⁸. Drygt hälften (56 procent) anser att ledningen av EU skulle bli mer **transparent**. **Svenskarna** är överlag något mer skeptiska. Nästan lika många som inom EU25 anser att ledningen skulle bli mer **effektiv** (59 procent av svenskarna). Drygt hälften av svenskarna (54 procent) anser att **demokratin** skulle öka och knappt hälften anser att ledningen skulle bli mer **transparent** (45 procent).

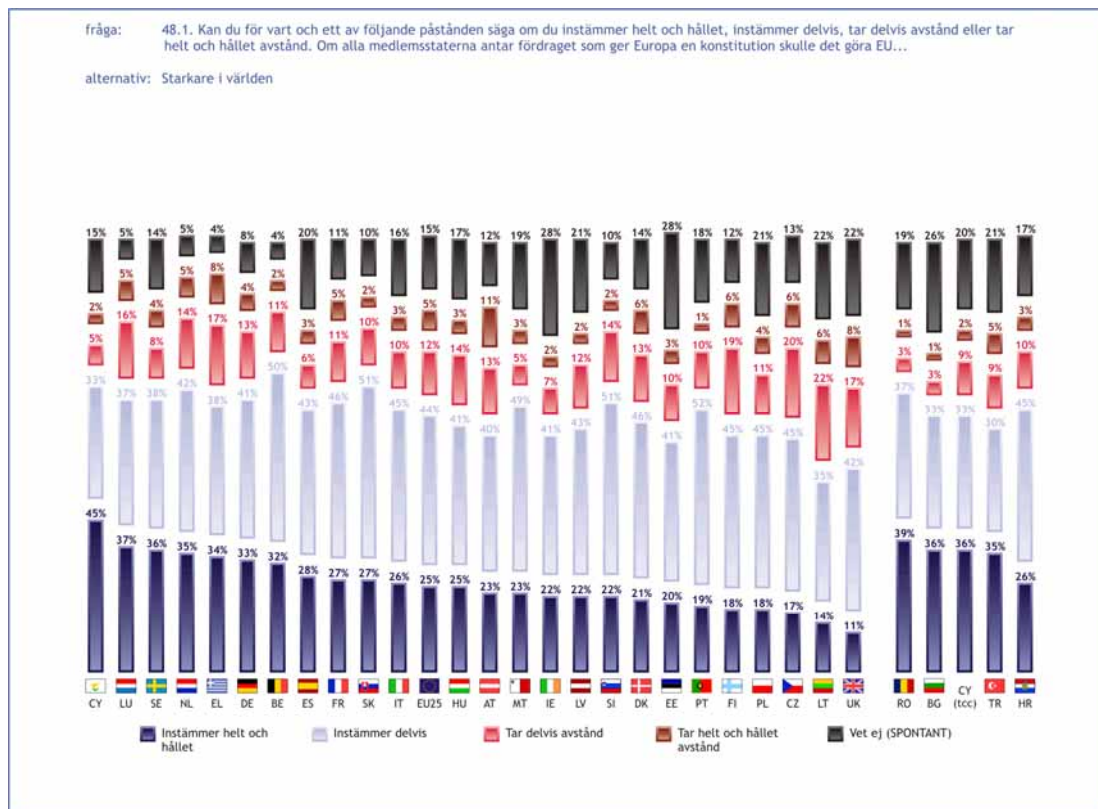
Siffrorna är i stort sett oförändrade för såväl EU25 som för Sverige sedan vårmätningen (EB63), förutom vad avser konstitutionens inverkan på EU:s transparens. Sex procentenheter fler av svenskarna anser idag att konstitutionen skulle göra EU mer transparent medan antalet är oförändrat inom EU25.

²⁸ QA47. Kan du för vart och ett av följande påståenden säga om du instämmer helt och hållet, instämmer delvis, tar delvis avstånd eller tar helt och hållet avstånd. Om alla medlemsstaterna antar fördraget som ger Europa en konstitution skulle det göra ledningen av EU...:1) Mer demokratisk 2) Mer effektiv 3) Mer transparent

- Tre av fyra svenskar tror att konstitutionen skulle stärka EU globalt -

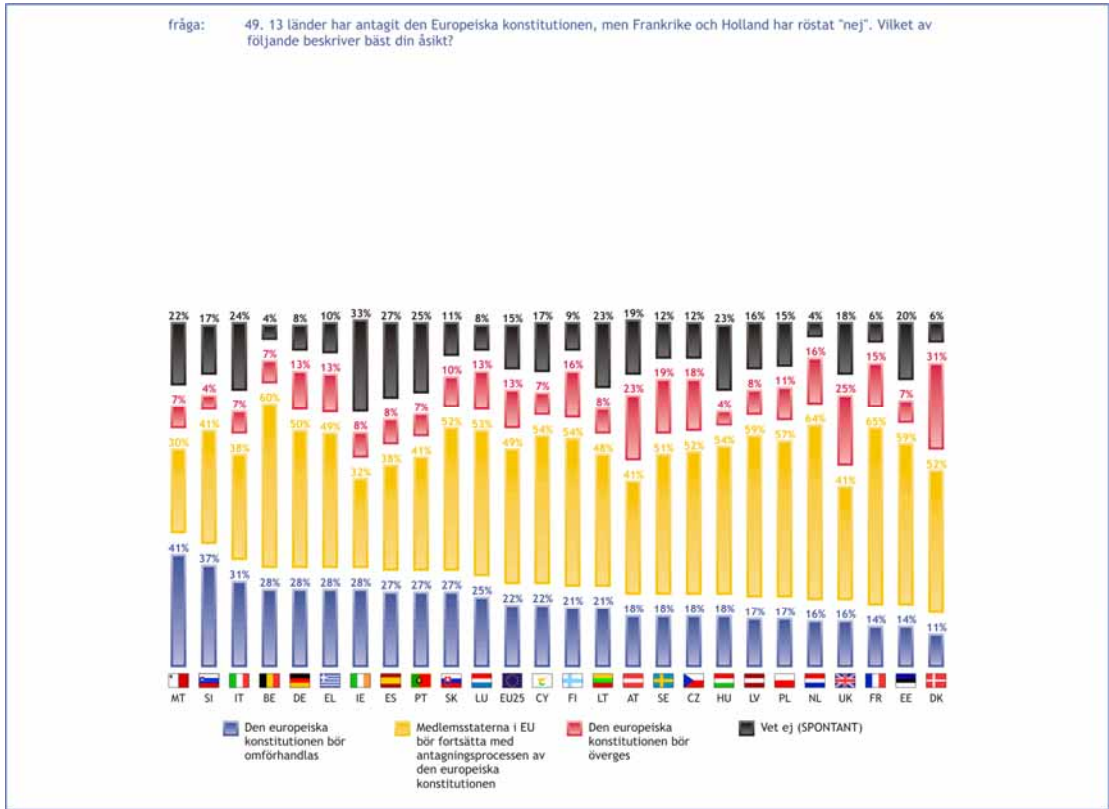
Tre fjärdedelar av svenskarna (73 procent) anser att konstitutionen skulle göra EU starkare i världen, en något högre andel än EU-snittet (69 procent)²⁹. Sex av tio tror att det skulle bli mer konkurrenskraftigt, en lägre andel än inom EU25 (64 procent), men samtidigt en ökning med sju procentenheter sedan vårmätningen (EB63). Färre, 45 procent, håller med om att konstitutionen skulle göra EU mer samhällstillvänt. Även här avviker svenskarna nedåt från EU-snittet (54 procent).

²⁹ QA48. Kan du för vart och ett av följande påståenden säga om du instämmer helt och hållet, instämmer delvis, tar delvis avstånd eller tar helt och hållet avstånd. Om alla medlemsstaterna antar fördraget som ger Europa en konstitution skulle det göra EU...1) Starkare i världen 2) Mer ekonomiskt konkurrenskraftigt 3) Mer samhällstillvänt.

- Varannan svensk anser att den europeiska konstitutionen bör omförhandlas -

Efter Frankrikes och Nederländernas nej till den europeiska konstitutionen anser hälften av svenskarna (51 procent) att förslaget till en europeisk konstitution bör **omförhandlas**³⁰. En femtedel vardera anser att medlemsstaterna i EU bör **fortsätta** med (18 procent) respektive **överge** (19 procent) antagningsprocessen av den europeiska konstitutionen. Svenskarna tycker i stort sett som EU-snittet.

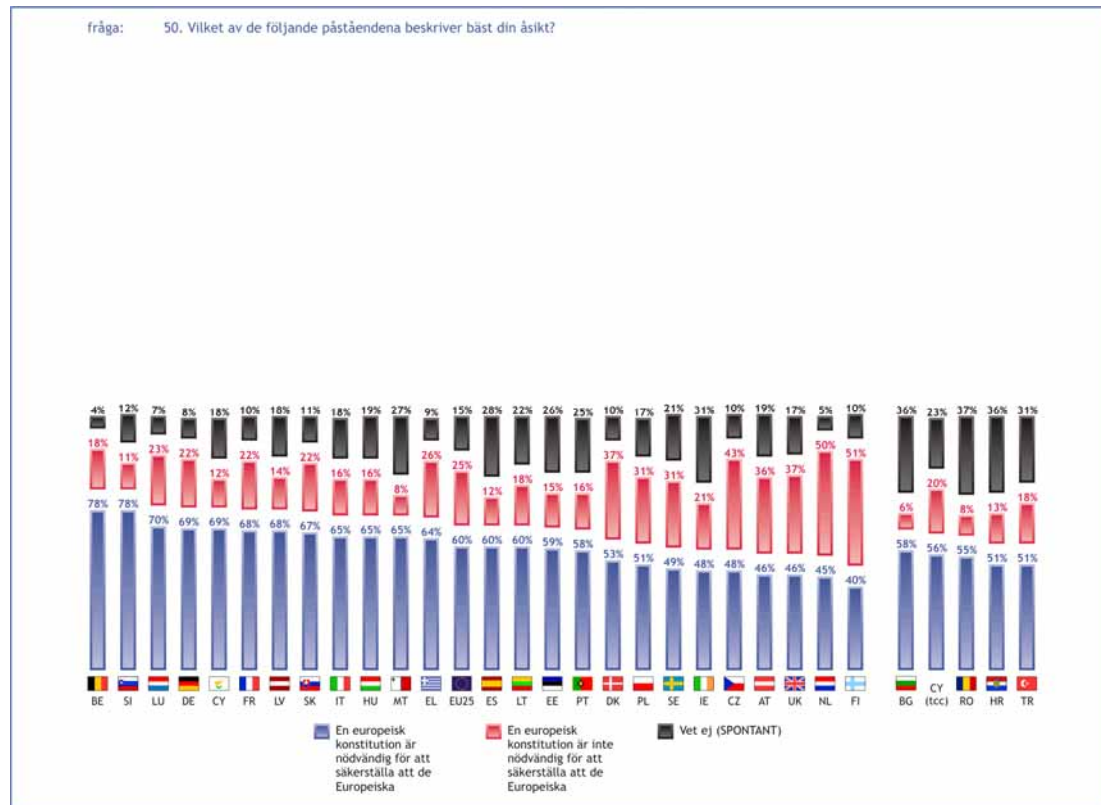

³⁰ QA49. 13 länder har antagit den Europeiska konstitutionen, men Frankrike och Holland har röstat "nej". Vilket av följande beskriver bäst din åsikt? Medlemsstaterna i EU bör fortsätta med antagningsprocessen av den europeiska konstitutionen. Den europeiska konstitutionen bör omförhandlas. Den europeiska konstitutionen bör överges. Vet ej (spontant)

- Varannan svensk tror att konstitutionen behövs för att EU skall fungera bra -

Svenskarna har inte tilltro till att konstitutionen är nödvändig för att EU skall fungera tillfredsställande i lika stor utsträckning som andra EU-medborgare. **Sex av tio** inom EU25 (60 procent) anser att en europeisk konstitution är nödvändig för att säkerställa att de Europeiska institutionerna **fungerar bra** medan endast **varannan svensk** (49 procent) anser detsamma³¹. En tredjedel av svenskarna (31 procent) tror att EU fungerar lika bra utan en konstitution medan endast var fjärde inom EU25 (25 procent) gör det.

Sju av tio fransmän (68 procent) anser att en europeisk konstitution är nödvändig för att säkerställa att de europeiska institutionerna fungerar bra, en av de högsta siffrorna in EU.

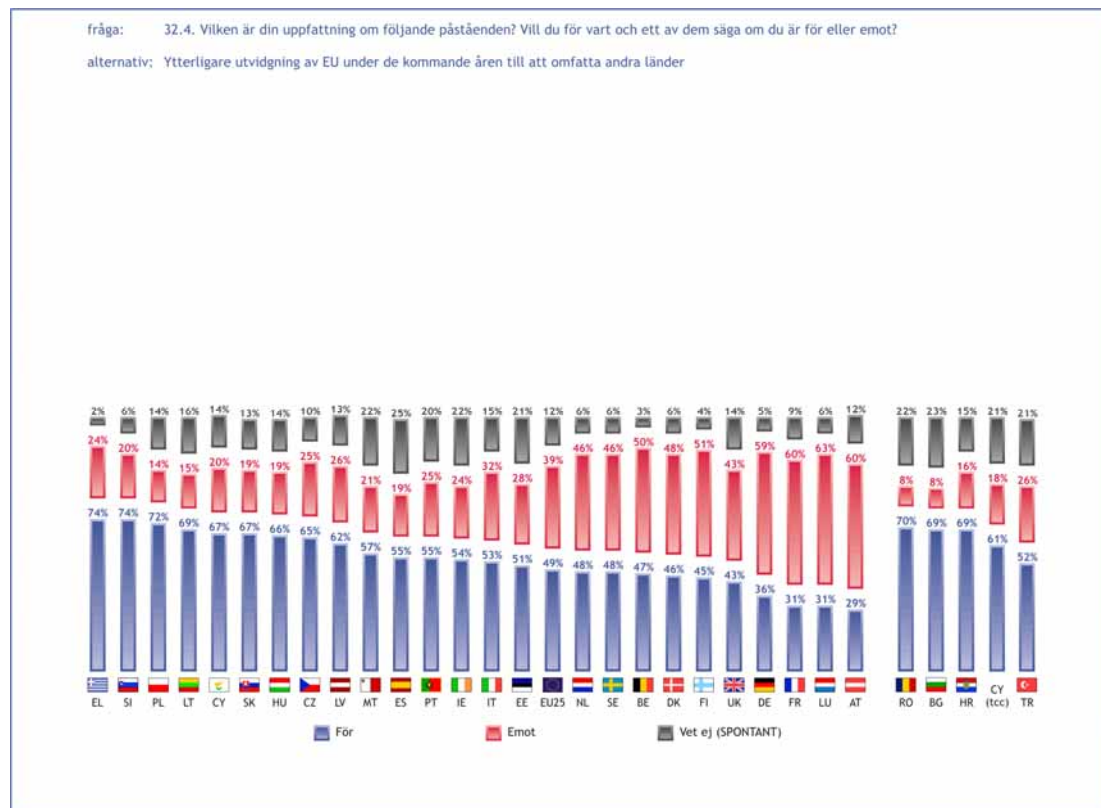
³¹ QA50. Vilket av de följande påståendena beskriver bäst din åsikt? En europeisk konstitution är nödvändig för att säkerställa att de Europeiska institutionerna fungerar bra. En europeisk konstitution är inte nödvändig för att säkerställa att de Europeiska institutionerna fungerar bra. Vet ej (spontant)

5.3 EU:s utvidgning

- Hälften för och hälften mot ytterligare utvidgning -

Den senaste utvidgningen av EU ligger drygt ett och ett halvt år tillbaka i tiden. EU växte från 15 till 25 medlemmar 1/5 2004. Under undersökningsperioden för Eurobarometer 64 pågick diskussionerna inför kommande utvidgning. Det finns fyra kandidatländer för medlemskap i EU: Bulgarien, Kroatien, Rumänien och Turkiet. Bulgarien och Rumänien har avslutat sina förhandlingar om medlemskap och inträder i EU den 1 januari 2007. Kroatien och Turkiet inledde sina förhandlingar om medlemskap den 3 oktober 2005.

Svenskarna är **jämmt fördelade** i två läger: Hälften av svenskarna är **för** (48 procent) en fortsatt utvidgning och hälften är **emot** (46 procent)³². Andelen svenskar som är för en fortsatt utvidgning av EU är lika stor som inom EU25 medan andelen som är emot är något större.

³² QA32. Vilken är din uppfattning om följande påståenden? Vill du för vart och ett av dem säga om du är för eller emot? 32.4 Ytterligare utvidgning av EU under de kommande åren till att omfatta andra länder

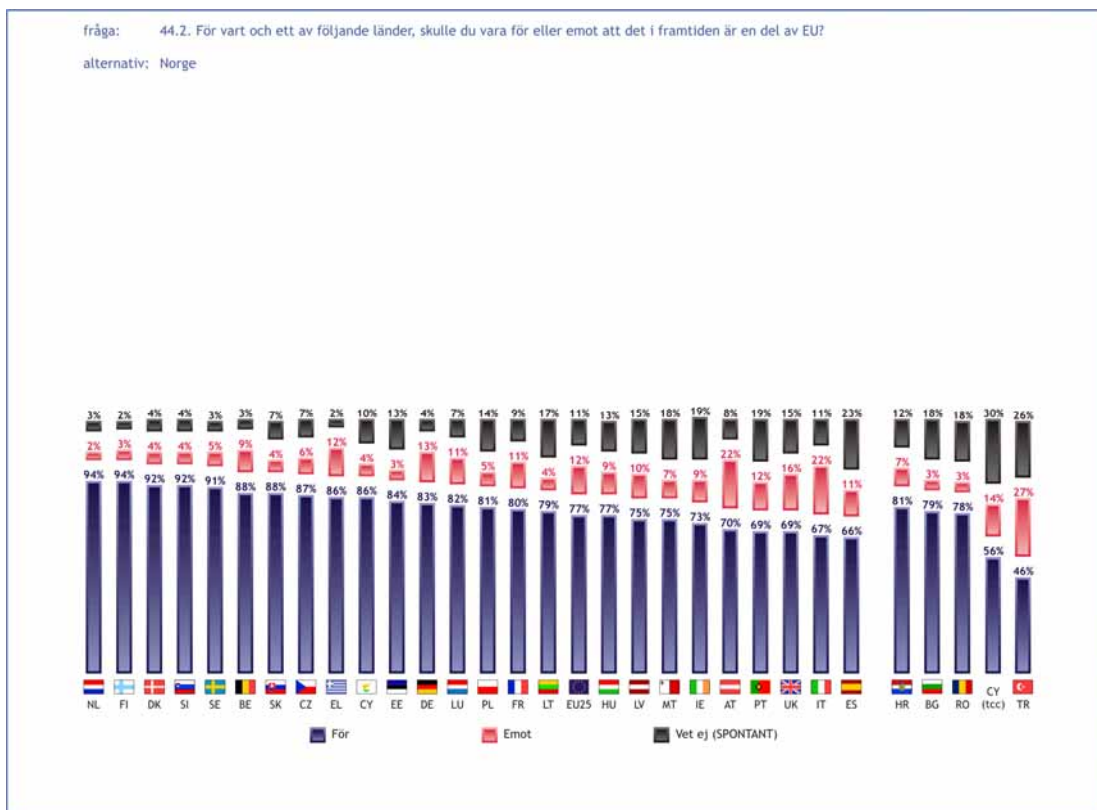
5.4 Stödet för nya medlemsländer

- Norge och Island mest välkomna i EU, Turkiet och Albanien minst -

Svenskarna är i samtliga fall långt mer positiva än EU-snittet till framtida nya medlemsstater i EU. Som regel återfinns Sverige i den absoluta toppen av ”välkomstligan”. **Norge, Island och Schweiz** är mest välkomna, nio av tio svenskar kan tänka sig dem som medlemmar³³. **Turkiet, Albanien och Ukraina** har lägst stöd. Endast beträffande Turkiet är färre än hälften av svenskarna (48 procent) för ett medlemskap.

Sverige **rangordnar** nya framtida medlemmar i i stort sett samma preferensordning som EU25. Topptrion Norge, Island och Schweiz stöds av ca tre fjärdedelar av EU-snittet medan Turkiet, Albanien och Serbien-Montenegro stöds av ca en tredjedel inom EU25. Lägst är stödet för Turkiet (31 procent). De redan klara kandidatländerna för medlemskap i EU, **Rumänien** och **Bulgarien**, erhåller stöd av sju av tio svenskar (67 procent respektive 70 procent) och av knappt varannan inom EU25 (43 procent respektive 48 procent).

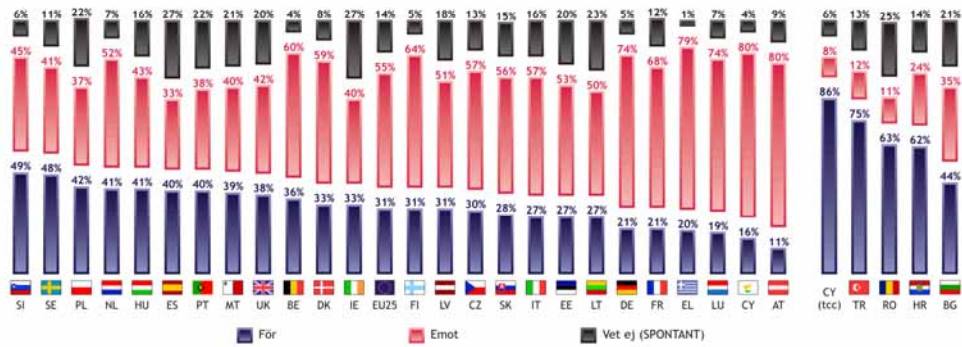
Stödet för respektive länder är i stort sett oförändrat sedan vårmätningen (EB63), det gäller för såväl Sveriges som EU25:s del.

³³ QA44. För vart och ett av följande länder, skulle du vara för eller emot att det i framtiden är en del av EU?

fråga: 44.12. För vart och ett av följande länder, skulle du vara för eller emot att det i framtiden är en del av EU?

alternativ: Turkiet

Slutsatser

Livskvalité, förväntningar och förtroende

- Svenskarna nöjda med sin livskvalité
- Större allmän framtidsoptimism
- Arbetslöshet viktigaste frågan
- Lågt förtroende för regeringen, politiska partier och tidningar

Svenskarna verkar i allmänhet nöjda med livet. 96 procent av svenskarna uppger att de är nöjda med det liv de lever, varav nästan hälften (47 procent) uppger att de är mycket nöjda. Svenskarna känner också en större allmän framtidsoptimism än övriga inom EU. Skillnaderna mot övriga EU är dock inte så stora om man ser till konkreta frågor, där gör svenskarna bedömningar som ofta ligger på eller nära EU-snittet.

Arbetslösheten är fortfarande den viktigaste frågan för svenskarna. Däremot oroar sig svenskarna mer för brottsligheten, som passerat sjukvården som den näst viktigaste frågan sedan senaste mätningen (EB63).

Svenskarna har lågt förtroende för regeringen, de politiska partierna och tidningarna men har i ett europeiskt perspektiv större förtroende för det egna parlamentet, hälften av svenskarna litar på riksdagen. Den största förskjutningen sedan vårmätningen (EB63) har dock skett för rättsväsendet. Då hade två tredjedelar av svenskarna förtroende för rättsväsendet mot hälften idag.

Individen, engagemanget och bilden av EU

- Svenskar mer engagerade i Europafrågor
- Allt färre svenskar tycker att deras röst räknas i EU
- Svenskar mer missnöjda med EU än andra européer
- Medlemskapet bra för exporten
- Skepsis mot att föra över makt till EU
- Större förtroende för Europaparlamentet än konstitutionen

Svenskarna är avsevärt mer engagerade i Europafrågor än andra européer, om man får tro dem själva. 44 procent av svenskarna uppger sig vara engagerade i Europafrågor jämfört med 26 procent inom EU25. Endast engagemanget hos medborgarna i Ungern och Danmark överträffar eller tangerar svenskarnas. Samtidigt tycker allt färre, endast en tredjedel av svenskarna (35 procent) att deras röst räknas i EU, och det är en nedgång sedan Eurobarometer 63.

Svenskarna är också missnöjda med medlemskapet i EU i högre grad än andra medlemsländer. Och de verkar dessutom bli alltmer missnöjda, för även här är trenden negativ. Antalet svenskar som tycker att medlemskapet är bra har minskat med fem procentenheter samtidigt som antalet som tycker att det är dåligt har ökat med fyra procentenheter sedan föregående mätperiod (EB63). Knappt var fjärde svensk tycker i dagsläget att medlemskapet är bra jämfört med varannan inom EU25. En tredjedel av svenskarna anser att Sverige tjänat på att gå med i EU, och det är den lägsta siffran i EU. Andelen svenskar som tycker att Sverige tjänat på att gå med i EU har dessutom minskat med fyra procentenheter sedan vårmätningen. Däremot tycker sju av tio svenskar att medlemskapet gynnat Sveriges export.

Svenskarna är mindre benägna än övriga inom EU att släppa ifrån sig den nationella kontrollen över olika politikområden till EU. Minst benägna att släppa ifrån sig beslutanderätt till EU är svenskarna inom områden som förknippas med välfärden som pensioner och hälso- och sjukvård. Kampen mot den internationella terrorismen får däremot starkt stöd hos svenskarna för att föras på Europeanivå.

Europaparlamentet åtnjuter något större förtroende hos svenskarna än den Europeiska kommissionen.

Europas framtid – konstitution och utvidgning

- Svenskarna motståndare till en politisk union
- Svenskarna mer skeptiska till konstitutionen
- Hälften för, hälften mot fortsatt utvidgning
- Svenskarna mest öppna för nya medlemmar
- Norge och Island mest välkomna i EU, Turkiet minst

Svenskarna är motståndare till utvecklingen mot en europisk politisk union, en sådan får stöd av fyra av tio svenskar medan över hälften är emot. Svenskarna är också avsevärt mer skeptiska än de i de flesta andra medlemsländer. Svenskarna är också överlag något mer skeptiska till konstitutionens effekter. Färre svenskar än övriga européer tror att konstitutionen gör ledningen av EU mer demokratisk, effektiv och transparent. Andelen svenskar som tror att en konstitution skulle göra ledningen av EU mer transparent har dock ökat med sex procentenheter sedan Eurobarometer 63.

Svenskarna är relativt jämnt fördelade mellan dem som är anhängare av fortsatt utvidgning av EU och dem som är motståndare. Svenskarna är något mer negativa till en fortsatt utvidgning än EU-snittet. Trots det tillhör svenskarna dem som är mest positiva till samtliga tänkbara nya medlemsländer. Mest välkomna är Norge, Island och Schweiz, som stöds av nio av tio svenskar. Minst stöd erhåller Turkiet, som stöds av mindre än hälften av svenskarna, men stödet för Turkiet som medlem är ändå större än motståndet.